

Dünyaya Başkaldırıyoruz

13.Sayı | Şubat '26 | 50₺

Dünyaya Başkaldırıyoruz

*Kitap Dizisi 13
Şubat 2026*

Dünyaya Başkaldırıyoruz

Kitap Dizisi

Sayı: 13

Şubat 2026

ISBN: 978-605-66545-4-1

Editör

Demet Demeter

Dergiye Ulaşabileceğiniz

Adresler

Şişli: Ayışığı Ekin Sanat Derneği

Mecidiyeköy: Yeni Dönem

Yayıncılık

Eskişehir: Faust Sahaf&Kafe/

Uçurtma Kitap Kafe/Eflatun

Kitap Kafe

İzmir: Yakın Kitabevi /

Kabuk Kitapevi (Alsancak)

Kapak Tasarım

Canser Dayanır

Sayfa Düzeni

Ceyda Gedik

Yeni Dönem Yayıncılık

Basın Dağıtım Eğitim Hizmetleri

Tanıtım Org.Tic.Ltd. Şti.

Mecidiyeköy Mah. Kervangeçmez

Sok. No:14/4 Şişli/İstanbul

Tel-Fax: 0 (212) 533 32 57

Baskı

Alesta Ajans Basım Medya ve

Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd.

Şti. Davutpaşa Cad. Güven

İş Merkezi No:83 D Blok D. 349

Topkapı -İST Tel:0212 5012120

Sertifika No: 45526

Sitemizi
incelediniz mi?

İçindekiler

Çıkmış	3
Temel İlkemiz: Tam ve Özgür Gelişim	4
Sınıfın Kanı Burjuvazinin Kanı	9
Kapısı Kapalı.....	12
Kadın Gözüyle 2025	14
Nepal'den Tüm Dünyaya: Kadınların Teorik Tartışmaları	16
Nepal ve Teorik Seminer İzlenimleri	23
Dağlar Büyük, Kadınlar Yan Yana Bir İlk Yolculuk.....	27
Teorik Derinlik Dünya Kadınlarının Gücüdür ..	33
Dünya Kadın Konferansı II. Teorik Semineri Sonuç Bildirgesi	38
Okmeydanı İşçileri Kazandı Şimdi Ateşi Büyütme Zamanı	42
25 Kasım 2025 Haberleri.....	46
Elif Yaş'a Özgürlük	48

İletişim

Sizin de söyleyecekleriniz var, biliyoruz. Bize
üretimlerinizi ulaştırın, daha çok kadın sesimize
ortak olsun.

gmail: dunyayabaskaldir@gmail.com

instagram: [@dunyayabaskaldir](https://www.instagram.com/dunyayabaskaldir)

twitter: [@DunyayaBskldr](https://twitter.com/DunyayaBskldr)

facebook: Dünyaya Başkaldırıyoruz

web: dunyayabaskaldir.wixsite.com/kadin

çıkın

Merhaba sevgili kadınlar,

Bu sayıda bir kez daha yaşadıklarımızdan, karşı karşıya kaldıklarımızdan ve bunlara karşı nasıl ayağa kalktığımızdan söz ediyoruz.

Kadın emeğinin nasıl sömürüldüğünü, çocuk işçiliğini “eğitim” adı altında meşrulaştıran MESEM gerçeğini, sınıfın kanı üzerinden büyüyen sermaye düzenini ve bu düzene karşı yükselen öfkeyi ortaya koyuyoruz. KYK yurtlarında kadınlara dayatılan saat sınırlamalarıyla, genç kadınların yaşamına vurulmak istenen zincirleri teşhir ediyor; bunun basit bir yönetmelik değil, açık bir itaat politikası olduğunu söylüyoruz.

Yoksulluğun, güvencesizliğin ve şiddetin kadınların hayatında nasıl sıradanlaştırıldığını; mutfaktan sokağa, işsizlikten ev içi görünmez emeğe kadar uzanan bir yaşam mücadelesi içinden anlatıyoruz. Çünkü biliyoruz ki bu düzen, kadınlardan her gün biraz daha eksilmesini istiyor.

Sınırları da aşıyoruz bu sayımızda. Nepal’de gerçekleştirilen Dünya

Kadın Konferansı II. Teorik Semineri’nden aktarımlarla; ekolojik yıkım, kadın devrimi ve sosyalist devrim başlıklarında yürütülen tartışmaları, dünya kadınlarının sözleriyle birlikte paylaşıyoruz. Farklı coğrafyalardan kadınların sömürü düzenine karşı nasıl yan yana geldiğini; Nepal’de monarşiye ve feodalizme karşı verilen mücadeleyi ve bu mücadelenin kadınlar açısından taşıdığı anlamı sayfalarımıza taşıyoruz.

Okmeydanı işçilerinin eylemleriyle, 25 Kasım alanlarından yükselen seslerle ve Elif Yaş’a özgürlük çağrısıyla; mücadelenin yalnızca anlatılan değil, büyütülen bir şey olduğunu hatırlatıyoruz.

Bu sayımız, önceki sayılarımız gibi tam ve özgür bir yaşamın, ancak örgütlü mücadeleyle ve sömürü düzeninin aşılmasıyla kurulabileceğini savunanların sözüdür.

Dünyaya başkaldıran kadınlar olarak, anlatmaya, tartışmaya ve birlikte değiştirmeye devam ediyoruz, seni de birlikte değiştirmeye davet ediyoruz.

Temel İlkemiz: Tam ve Özgür Gelişim

Her Tür Emegün Ücretli Emeğe Dönüşmesi

Olgular, süreçler, görüşlerden söz ederken, gözlemler aktarmakla yetinmemeliyiz. Önemli olan ele aldığımız şeyin gerçek anlamını ortaya koymaktır. Yoksa, konuyu anlamış ve açıklamış olmayız. Sıfır Noktasında Devrim'i yazan Silvia Federici olgular ve süreçler aktarırken gerçek, tam ve bütünlüklü anlamından uzağa düşüyor. Daha iyi bir ifadeyle, somut olarak sürecin gerçek anlamını vermiyor.

S. Federici, 70'lerde hizmet sektöründe yoğunlaşma, adeta bir patlama olurken, şunu aktarıyor:

"Yemek pişirme, temizlik, çocuk bakımı ve hatta problem çözme ve refakat gibi işler gittikçe artarak 'ev dışına çıkarılmış' ve ticari temelde örgütlenmiştir."

Federici, yaşananlardan şu sonucu çıkarıyor:

"Genel olarak ele alındığında, tüm bu eğilimler, ev işlerinin giderek cinsiyetsizleştirilmesi, evlerden dışarıya çıkarılması ve en önemlisi de ücretlendirilmesi anlamında toplumsal yeniden üretimin örgütlenmesinde önemli bir dönüşümü gösterir."

S. Federici'nin en başta şunu göz önünde tutması gerekirdi. Büyük sanayi, ev ekonomisi ve ev emeği

üstünde devrimci bir etki yaratır. Ev ekonomisini yıkmış ve ev emeğini, yani kadın ve çocuk emeğini ev dışına çıkararak, ücretlendirmiş, toplumsal üretim sürecine sokmuştur. Federici, sermaye birikiminin eğilimini ortaya koymadığı için, ev emeğinin, neden ev dışında ücretlendirildiğini açıklayamamıştır. Sermaye birikimi, ücretli emeğin sömürülmesine dayanır. Bu temel nedenle kapitalizmin bu varlık koşulu nedeniyle, her türlü emeği ücretli emeğe çevirir. Kadının ev emeğinin ev dışında ücretlendirilmesi bu temelde açıklanabilir.

Ev işinin, ev dışına çıkarılması, kadınların fabrikalara, işyerlerine, bürolara ve toplumsal üretimin bütün alanlarına yönelmesi, kadınların kurtuluşu yolunda önemli bir gelişmedir. Gelişmenin yasası bir kez daha doğrulanmış oluyor: Gelişme içten dışa doğrudur, yakından uzağa doğrudur. Kadınların ücretli emekçi olması tarihi sürecin hızlanmasında büyük bir gelişmedir. Bu, net olarak ortaya konmalıdır.

S. Federici, ev işinin, ev dışından ücretlendirilmesi, ticari temelde örgütlenmesinin hangi sonuca yol açtığının farkındadır:

“Dolayısıyla ev... yeniden üretim hizmetlerinin yapıldığı temel yer olarak önemini kaybetmektedir.”

“Sermaye birikimi, ücretli emeğin sömürülmesine dayanır.”

“Kadınların ekonomik bağımlılığına son vermek, ezilen cinsiyetin kurtuluşu için temel önemdedir.”

Federici, bunu 1980’de söylüyor. Birde günümüzde hangi aşamaya geldiğini düşünelim. Böylece feminizmin temel tezi de -eviçi emek için söylenen- bütün anlamını yitirmişti.

Kadınlar, işyerlerinde erkeklerle birlikte çalışırlar. Böylece cinsiyetlerin yeni ve yüksek ilişkisinin temellerine kavuşmuş olurlar. Kadınlar üretici güçlerin bir parçası olur; kadın ve erkek üretici güçlerin kendisi büyük bir dönüşüme uğrarlar:

“Üreticiler de değişirler, kendi içlerinden yeni niteliklerin doğup evrilmesiyle kendilerini dönüştürürler. Üretim yoluyla yeni güçler ve yeni fikirler, yeni ilişki biçimleri, yeni gereksinimler ve yeni söylemler geliştirirler.” (Marx)

Kadınların Ekonomik Bağımlılığına Son Verilmeli

Kadınların bu toplumdaki toplumsal konumu, kadınların ekonomik bağımlılığı anlaşılmadan anlaşılamaz. S. Federici, kadınların ekonomik bağımlılığına dikkat çekiyor:

“Çoğu kadın ekonomik olarak

hayatını devam ettirmek için erkek-
lere bağımlı olmaktan ve bu bağımlı-
lıkla gelen baskıya katlanmaktan
başka alternatife sahip olmadığı
için erkek ve kadın arasındaki tüm
iktidar ilişkileri bu 'farklılık' üzerine
kurulmuştur."

Kadınların işgücüne daha fazla
katılımı, bu konuda temel bir de-
ğişim getirmiştir. Kadınların ücretli
işgücüne katılımı günümüzde ileri
düzeyde. Bu açıdan çalışan kadın-
larla çalışan erkekler arasında, yeni
türden bir ilişki

geliyor. Kadın,
erkek karşısında
bağımlı değildir.
Ücretli işgücü-
ne katılmayan
kadınlar için
durum farklıdır.
Bu koşullarda
erkeğe ekonomik
bağımlılık devam
eder. Çalışan
kadınların işsiz
kalmaları duru-
munda, aynı şey
söz konusudur.
Kapitalist top-
lumda, çalışan
hiç kimse yarı-

nından emin değildir. O halde, bu
sorun, köklü olarak çözülmelidir.
Kadınların ekonomik bağımlılığına
son vermek, ezilen cinsiyetin kurtu-
luşu için temel önemdedir. Sorunun
temelden çözümü, daha üstün top-
lumun kurulmasıdır. Bu toplumun
temel ilkesi, bireyin tam ve özgür
gelişimidir. Bunun maddi temellerini
yaratmak bu ilkeleri hayata geçirme-
nin temel koşuludur.

S. Federici, kadınların ücretli
işgücüne katılımının sınırlarının
farkındadır:

"Toplumsal ve ekonomik poli-
tikalarda ve toplumsal önceliklerde
köklü bir dönüşüm yaşanmadığı
sürece kadınların hayatında olumlu
hiçbir değişim ortaya çıkmayacağı
açıktır."

Kadınların hayatında olumlu
bir değişim, kapitalist toplumda bek-
lenmemeli. Bu toplumda öncelikler
bireysel çıkar sağlamaktır. Ekonomik
ve toplumsal politikalarda değişim,
bireysel çıkara hizmet etme amaç-
lıdır. Köklü değişim için, toplumun

kendisi radikal
olarak değişmeli-
dir. Eski toplumun
içinde kadının
toplumsal konu-
munda temelde bir
değişim beklemek,
bu toplumu tanı-
mamaktır.

Sürekli Mücadele

"Kadınlar
1960, 1970'lerde
elde ettikleri kaza-
nımları korumak
için bile sıkı bir
mücadeleye girmek
zorunda kalacak-
lardır." S. Federici

Kadınlar kazanım elde etmek
için her zaman zorlu ve uzun süreli
mücadeleler vermişlerdir. Ancak bu
toplumda emekçilerin kazanımlarının
hiçbir güvencesi yoktur. Kazanımlar,
sınıf savaşının gelişimine, sınıflar
arasındaki güç dengesine göre,
korunup korunamadığı değişmiştir.
Kadınların sağladığı kazanımların
durumu, genel durumdan ayrı de-
ğildir. Kadınlar yılların çatışmalarına
dayanılarak edindikleri kazanımları
korumak için her zaman mücadele

*"Eski toplumun
içinde kadın
toplumsal
konumunda
temelde
bir değişim
beklemek,
bu toplumu
tanımamaktır."*

içinde olmuşlardır. İstanbul Sözleşmesi bunun en yakın zamanki örneğidir. Mücadelelerle kazanılan hakların güvence altına alınması için, kadınlar diğer emekçilerle birlikte iktidara gelmelidir.

Tam kurtuluş amacını ortaya koymak tek başına yeterli değildir. Hedefe varmanın araçları da ortaya konmalıdır.

“Düşük ücretli işi bulduğumuzda ve sendikalar yalnızca yenilgimiz üzerinde pazarlık yaptığında özgürleşmenin ‘iş bulma ve sendikaya katılma’ ile başladığına inanabilir miyiz?” (S. Federici)

Silvia Federici’nin kadınların ücretli çalışması karşısında aldığı tavır feminizmin kadınların özgürleşmesi üstüne söylediklerinin laftan başka bir şey olmadığını bir kez daha gösterdi. Kadını ücretli emekçi yapan maddi koşullar, aynı zamanda ezilen cinsiyetin, erkeğe ekonomik bağımlılığının sona ermesinin ve kadınların özgürleşmesinin koşullarıdır. Karşı çıkılması gereken kadınların ücretli emekçi olması değil, düşük ücret almalarıdır. Karşı çıkılması gereken, kadın işçilerin sendikalarda örgüt-

lenmesi değil, bu sınıf örgütlerinde erkek egemen anlayışın olmasıdır. Kadın emekçiler, ücretlerin yükseltilmesi, eşit işe eşit ücret, çalışma koşullarının iyileştirilmesi için mücadele etmelidir. Kadın ve erkek tüm işçiler, sadece ücret mücadelesi vermekle kalmamalı, ücretli emek sisteminin yıkılması, emeğin kurtuluşu ve kadınların kurtuluşu için

mücadele vermelidir. Toplumsal kurtuluş, bunun araçları olmadan gerçekleşmez.

Strateji İhtiyacı

Kadın hareketi, mücadeleyi ne kadar yoğunlaştırırsa da, hedefe yönelen bir strateji oluşturmadan başarıya ulaşacağını düşünmemelidir.

“Yürüttüğü mücadeleleri birleştiren ve uzun vadeli hedeflerini gelecek olanaklara açarak uzlaştıran

bir stratejik yaklaşım geliştiremeyen hiçbir hareket kendini devam ettiremez ve büyüyemez.” (S. Federici)

Öncelikle, strateji, etkin olması ve hareketi sonuca götürmesi için, devrimci olmalıdır. Çünkü, devrimci strateji, hareketin iktidarın ele geçirilmesiyle bağını kurar. Siyasi iktidar ve yeni bir toplumla bağ kuramayan bir strateji, kadın hareketinin

ihtiyaçlarına yanıt olmaz. Hak elde etmenin ötesinde ve ilerisinde, toplumu dönüştürme hedefi, işte kadın kurtuluş hareketinin gereksindiği strateji böyle bir stratejidir.

Kadın hareketinin bir güç olma ihtiyacı temel önemdedir ve ivedidir. Fakat, herhangi bir güç değil devrimci bir güç. Hareketin önüne koyacağı hedef ancak devrimci bir güç tarafından gerçekleştirilebilir.

Konuyla sıkı sıkıya bağlantılı diğer bir sorun, devrimci bir stratejiyi hayata geçirecek bir yetenek göstermektir. Çünkü doğru, etkili bir strateji hazırlamak ilk adımdır. Onu hayata geçirmek ilk adımı izleyecek diğer bir adımdır. Doğru bir stratejiyi hayata uygulayacak olan, isyancı ve devrimci örgütlenmedir.

Eski Dar Yapıyla Çatışma

“Herşeyin aşırı bireyselleştiği ve sadece bireyin merkezde olduğu, onun çıkarlarının, isteklerinin, arzularının tamamının merkezde olduğu ve geri kalan hiçbir şeyin önemli olmadığı ilişki.”

“Aslında aşkın tanımı değişti ve beraberinde yeni anlamlar, kurallar, ilişkilenme biçimleri gelişti.” (Dr.

“Yeni ilişkiler, eski yapıyla çatışır; eski toplumsal yapı yeni kadın, erkek ilişkisine dar gelir.”

“Eski toplum yıkılıp gitmeden, yeni insan ilişkileri özgürce gelişemez.”

Gözde Cöbet — Bir gün, 17.05.2024)

İnsanlar arasında gelişen yeni ilişkiler açıklandığında, bunun genel anlamı da ortaya konmalıdır. Kapitalist toplum bencil bireyciliğin alanıdır. Birey, doğayla kendi dışındaki tüm canlılarla ilişkilerinde ben merkezdir. Bencil bireycilik ve bütün kötü anlayışların, kötü tutkuların kaynağı bu toplumdur. Herşeyden önce, bu temel ve genel saptamanın yapılması gerekiyor.

Kapitalist toplumda, herkes belirli bir sınıfa aittir, yani bireyselliğinin sınıfsal temeli var. Yalnızca sınıfsız komünal bir toplumda, her birey, toplumun bir üyesidir. Birey, gerçek anlamda, bireyselliğe sahiptir. Çünkü, tüm üretim araçlarının toplumun ortak mülkiyetinde olduğu bir yerde, herkes bireyselliğini yaşar.

Eski toplumda, genel olarak insan ilişkileri değişime uğrar. Yeni ilişkiler, eski yapıyla çatışır. Eski toplumsal yapı yeni kadın, erkek ilişkisine dar gelir. Yeni ilişki biçimiyle, eski yapı arasındaki çatışma toplumun tüm yüzeyini kaplar. Değişen insanlar, her noktada, eski yapıya ateş açarlar. Ama halen eski toplumun çerçevesi içindeyiz. Eski toplum yıkılıp gitmeden, yeni insan ilişkileri özgürce gelişemez. Bugünden başlayarak aşk da yeni anlamlar kazanır.

Sınıfın Kanı Burjuvazinin Kârı

Kamber Ateş

Sermaye, kar uğruna her şeyi feda ediyor; bazen bir parfüm fabrikasında çalışan altı emekçi kadının canını yakarak alıyor, bazen bir silaj makinesinde 10 yaşındaki bir “işçi çocuğun” kolunu kopararak katlediyor, bazen de yoksulluktan bir emekçi babanın kendini yakmasına sebep oluyor. En kısasından bu katiller, bu katliamcı sistem, burjuva katil sürüleri emeğimize, canımıza, geleceğimize ve şimdi de çocuklarımıza kastediyor. Ve işte yeni bir mezarlık doğuyor, adı MESEM.

“Çocuk işçiliği ne kadar çok sömürülürse, şüphesiz işçinin durumu da o kadar kötüleşir ve hayatı da o kadar zorlaşır,” diyordu Lenin çocuk işçilik için. Rusya’da siyasi iktidar burjuvazinin elinden alınır alınmaz, eğitim ücretsiz hale getirilip

çocuk işçiliği yasaklanmıştı. Benzer şekilde, Karl Marx da “Kapital”de çocuk emeğinin sömürüsünü eleştirerek, “Çocuklar, kapitalist üretimde ucuz bir meta haline getirilir; onların küçücük bedenleri, makinelerin dişlileri arasında ezilir,” diye vurgulamıştı. Bu alıntılar, kapitalizmin doğasını ifşa ediyor; çocuklar, sadece ucuz emek kaynağı olarak görülüyor, ailelerin yoksulluğu ise bu sömürüyü besliyor.

Sanayi Devrimi’nde, 18. ve 19. yüzyıl kapitalistlerinde —yani İngiltere ve ABD’de— çocuklar kapitalizmin değirmeninde öğütüldü. Çocuklar 4 yaşından itibaren fabrikalarda, madenlerde, tekstil atölyelerinde çalıştırıldı. Uzun saatler, düşük ücretler ve tehlikeli makineler arasında geçen bir yaşam... İngiltere’de çocuklar

*“Her yeni güne
yitirilen çocuklarla
-doğrusu
‘çocuk işçilerle’-
başlıyoruz;
onlar karına kar
katarken bizler
yoksullaşıyoruz,
düşük ücrete
emeğimizi
satıyoruz.”*

madenlerde sürünerek kömür taşıdı, tekstil fabrikalarında saçları makinelere dolanarak skalp edildi, ezildi, öldü. Örneğin, 1833'te İngiltere'de çıkan Fabrika Yasası öncesi, çocuklar günde 16 saate varan mesailerde çalıştırılıyor, birçok çocuk sakat kalıyor veya ölüyordu. ABD'de ise 1900'de 2 milyon çocuk —çoğu 16 yaş altı— fabrikalarda, madenlerde, sokaklarda çalışıyordu; 1911'de bu sayı 2 milyonu aşmıştı. Neden? Çünkü çocuklar ucuzdu, yönetilebilirdi, az ücrete razı olurlardı! Yani kar için ölüm hüküm sürerdi.

Kadınlar ise çifte sömürü altında ezildi. ABD'de siyahi kadınların hem emekleri köleleştirildi hem de üremeleri. Köle sahipleri, köleleri doğurarak köle sayısını arttırdı, doğumdan meta yaratıldı. Bugün Türkiye'de de benzer bir tablo var; örneğin, 2025'te Bursa'da bir tekstil atölyesinde çalışan 14 yaşındaki bir

çocuk, makineye sıkışarak hayatını kaybetti . Şimdi ise tarih tekrerr ediyor gibi; eğitim maskesi adı altında çocuklar fabrikalara, atölyelere itiliyor. Haftanın 4 günü ucuz emek gücü olarak sömürülüyorlar tıpkı 19. yy. çocukları gibi!

Evet, sermaye gözünü şimdi de çocuklarımıza dikti. Gözümüzü açtığımız her sabah, kapitalizmin kanlı elleriyle boğazımıza çöküşünü izliyor, bir sınıf kardeşimizi daha katlettiğini görüyoruz. Her yeni güne yitirilen çocuklarla —doğrusu “çocuk işçilerle”— başlıyoruz. Onlar karına kar katarken bizler yoksullaşıyoruz, düşük ücrete emeğimizi satıyoruz. Şimdiyse yeni maskeleri; “eğitim!”. “Eğitim” adı altında çocuklar haftada 4 gün, fabrikalarda, atölyelerde 3 kuruşa ter döküyor, ucuz emek gücü olarak çalıştırılıyor. Sonunda ise sanki kaderleriymiş gibi ya bir pres makinesinin arasına sıkışarak, ya bir asansör boşluğuna düşerek ölüyorlar. Bizlere, kadına, emekçi halka, emekçinin çocuğuna ve emeğinden başka satacak hiçbir şeyi olmayanlara reva görülen budur: Ölüm!

Bakmayın siz “Türkiye Yüzyılı Mesleki ve Teknik Eğitim Zirvesi” adı altında MESEM'leri bize bir başarı programı, sevgi yuvası halinde yutturmaya çalışmalarına. Ki zirvede sesini duyurmak isteyen öğrenci dostlarımızın tutuklanması, suçlu

*“Mücadeleden
başka çare,
iktidardan başka
kurtuluş yok
çünkü!”*

psikolojisinden dolayı olsa gerek.

Kapitalistin karşısında hayvanlardan farksız; bir bir ölüyoruz, öldürülüyoruz. 2025 yılı içerisinde tam 91 çocuk işçi sermaye tarafından katledildi. 91 çocuk işçinin yaşamı kar uğruna gasp edildi. Kasım 2025'te yalnız 13 çocuk işçi iş cinayetlerinde öldü. Bu; İSİG Meclisi'nin raporunda açıkça belirtiliyor. Öyle ki bu yazıyı yazdığım sıralarda, 17 yaşındaki bir göçmen çocuk işçinin daha katledildiği haberini okudum. 17 yaşındaki Afganistanlı çocuk işçi

Zahra'nın ardından bizlere bıraktığı tek kare fotoğrafı dahi yoktu. Haber siteleri Zahra'nın manşetini girerken

siyah bir kare kullanmak zorunda kaldılar. İşte böyle değersizleştiriyorlar hayatlarımızı. Ama bu asalak sistemin hesap edemediği önemli bir nokta var; o da kendi elleriyle yarattığı "açlık ordusu" kontrol edilemeyecek durumda. Emekçi yığınların öfkesi büyüyor. Yaşamlarımız, uğruna mücadele verecek kadar değerli, bunun farkındayız. Burjuvazinin sistemiyle beraber eğitim maskesi de düştü düşecek!

Çünkü burjuvazi eğitimi her zaman bir uysallaştırma aracı ola-

rak görmüştür. Öyle ki kapitalist devletlerin tümünde verilen eğitim, hep düzenlerini devam ettirmeye dönük olmuştur. İşçi her zaman işçi kalacak. İşçi ve emekçi çocukları da geleceğin işçileri olarak yetiştirilecek. Tıpkı bugün MESEM'lerdeki gibi... Emekçi ailelerin çocukları meslek liselerine, çıraklık okullarına, fabrikalarda ölüme giderken; egemenlerin çocukları övmeye doyamadıkları MESEM seçeneğine rağmen —tıpkı Yusuf Tekin'in Eğitim Bakanı olduğu noktada MESEM'leri övmeye doya-

mayıp, kendi çocuklarını kolejlere yollaması gibi— özel okullarda, ticarethanelerde sözde eşit eğitim alır.

Sınıf farkı her yerde olduğu gibi burada da farklı şekillerde karşımıza çıkıyor. Kapitalistler, o çok ihtiyaç duydukları ucuz emek gücüne yarattıkları "minik açlık ordusu" ile ulaşma gayesi güdüyorlar. Yarattıkları o ordu ise kendi aleyhlerine dönmeye başladı. Mücadeleden başka çare, iktidardan başka kurtuluş yok çünkü! Geleceğimizi kazanma mücadelemizde zafere, emeğin iktidarı ile ulaşacağımızın farkındayız. Şimdi yüzümüzü sınıfa dönme, ölüme karşı yaşamı diriltme vaktidir!

Kapısı Kapalı

~~~~~  
Defne  
~~~~~

KYK yurtlarında kalan kadın öğrencilere “saat sınırlaması” uygulaması getirildi. Bu uygulama, gece 00.00’den sonra yurda giriş yapılması ya da giriş yapılmaması durumunda kadın öğrencilerin “velilerine” mesaj gönderilmesini öngören bir uygulamadır. Bu masum bir yönetmelik değil; kadınların yaşamına vurulmuş açık bir kelepçedir. Ataerkil ve kapitalist düzenin bu uygulaması, genç kadınların zamanını, iradesini, sosyal hayatını tümünden kontrol altına alma ve düzen içine hapsetme çabasıdır. Burada mesele güvenlik değil; itaat, kontrol ve boyun eğdirmedir.

Kadınlar; her gün katledildikleri, şiddet gördükleri ve bu uygulamayla da gördüğümüz gibi evlere, yurtlara dört duvar arasına hapse-

dildikleri bir yaşama mecbur bırakılıyor. Bu dayatmanın amacı nettir: Kadınları alıştırmak. Sessizliğe, kabullenişe, itaat etmeye alıştırmak.

Kapitalist—ataerkil sistem için ideal kadın; soru sormayan, sınırları içselleştiren ve kendisine çizilen hayatı kader sanan kadındır. Ama kadınlar bu role sığmaz. Kadınlar ataerkinin ve kapitalizmin altında ezilmeyi kabul etmiyor. Nerede bir toplumsal eylem varsa, hak ihlali varsa, kadınlar bunun en önünde yer alıyor. Çünkü kaybedecek, korkacak hiçbir şeyi yok. Aksine, kadınların bu cüretkâr ve dik duruşları kapitalizmi korkutuyor ve yerinden sarsıyor.

Tam da bu yüzden, kadınları zapt etmeye, genç kadınları ise böyle gerici KYK yönetmelikleriyle, ne

zaman dışarı çıkacağına, ne zaman döneceğine, hangi saatlerin “makbul” sayılacağına karar vermeyi kendilerinde hak görüyorlar. Bu ayrımcı yaklaşım açık ve nettir. Erkek öğrenciler yetişkin birey kabul edilirken, kadınlara hâlâ bir denetim uygulanır. Bu, açık bir cinsiyet baskısıdır.

Kadınlara saat koyan bu zihniyet şunu söylemektedir:

“Sen kendin karar veremezsin.”

“Senin hayatın bize aittir.”

“Senin özgürlüğün, bizim çizdiğimiz sınırlar kadardır.”

Kadının kamusal alandaki varlığına duyulan tarihsel tahammülsüzlük, bugün KYK yönetmelikleriyle yeniden üretilmektedir. Devletin kadınlara sunduğu şey güvenlik değildir. Biz bu devletin güvenlik adına hiçbir şey sunmadığını; katillerle ceza vermeyip dışarı salmasından, fail aklamasından biliyoruz.

Kapitalist düzen bir yandan kadın emeğini sömürürken, diğer yandan kadınların yaşamını ahlak sopasıyla hizaya sokmaya çalışır. Gündüz ucuz iş gücü, gece itaatkâr yurttaş... Kadına biçilen rol tam olarak budur. Bu ikiyüzlülük, sistemin çürümüşlüğüne gözler önüne sermektedir. Bütün bu tablo tesadüf değildir.

Buradan açıkça söylüyoruz:

“Kadınların özgürlüğü saatlere sığmaz, yönetmeliklere hapsedilemez”

*“Kapitalist—
ataerkil sistem
için ideal kadın;
soru sormayan,
sınırları
içselleştiren
ve kendisine
çizilen hayatı
kader sanan
kadındır.”*

Üniversite öğrencisi kadınlar, kendi hayatları ile ilgili tüm kararları, devletin ve aile kurumunun baskı dolu, gerici uygulamalarından bağımsız almalıdır. Ne yurt kapıları ne de yönetmelikleri, kadınların hayatı üzerinde bir otorite kuramaz. Kadınların özgürlüğü saatlere sığmaz, yönetmeliklere hapsedilemez. Bu baskıya boyun eğmek, yarın daha ağır saldırıların önünü açmaktır.

Kadınların özgürlüğü ancak mücadeleyle kazanılır ve korunur. Bu yüzden bu uygulama reddedilmeli, teşhir edilmeli ve karşısında örgütlü bir öfke büyütülmelidir.

Bu düzenin bize çizdiği sınırlara sığmıyoruz. Kapılarınız, saatleriniz, yönetmelikleriniz kadınların özgürlük talebini durduramaz. Kadınlar denetlenerek değil, özgürleşerek yaşar.

Bu yüzden susmuyoruz.

Bu yüzden itaat etmiyoruz.

Bu yüzden bu dayatmaları kabul etmiyoruz.

Kadın Gözüyle 2025

Aysel Şat

Aile yılı ilan edilen 2025 yılına bir kadının penceresinden baktığımızda, tablonun pek de “pembe” olmadığını, aksine çok ciddi bir yaşam mücadelesinin devam ettiğini görüyorum. Şöyle bir geriye dönüp 2025’e baktığımda, hissettiğim tek şey kocaman bir yorgunluk. Ben, her sabah alarmdan önce uyanıp ocağa çay suyunu koyan, otobüs durağında arkasını kollayarak bekleyen, market rafındaki fiyatı görüp sessizce elindeki yerine bırakan o milyonlarca kadından sadece biriyim. Bizim için 2025’in özeti tam olarak buydu: Sessiz bir hayatta kalma savaşı.

*Sokaklar ve O Dinmeyen Korku
Televizyonu açmaya korkar*

olduk yine. 2025’te de “Acaba bugün kimi kaybettik?” sorusuyla geçti günlerimiz. Sokakta arkamdan gelen ayak sesinden ürkmediğim, anahtarımı parmaklarımın arasına sıkıştırmadan eve yürüdüğüm tek bir gece hatırlamıyorum. “Kadın cinayeti” haberleri bizim için sadece birer üçüncü sayfa haberi değil; “Sıradaki ben olabilir miyim?” ya da “Kızımı nasıl korurum?” sancısıydı. Devletten, yasalardan tek bir şey bekledik; sadece yaşamak. Ama 2025 bize yine en çok “dikkatli olmamız gerektiğini” hatırlattı, oysa biz özgür olmak istiyorduk.

*Mutfaktaki Yangın ve Eksilen
Tabaklar*

“Bizim için 2025’in özeti tam olarak buydu: Sessiz bir hayatta kalma savaşı.”

Ekonomi bizim için rakamlardan ibaret değil, pazar arabasının kaç liraya dolmadığıdır. 2025'te mutfağın bereketi iyice kaçtı. Kıyma alırken gramla hesap yapmayı, çocukların beslenme çantasına ne koysam da diğer çocukların yanında boynu bükük kalmasa diye düşünmeyi öğrendik. Biz kadınlar, bu yıl “yoktan var etme” konusunda profesör olduk diyebilirim. Kendi ihtiyacımızdan, ayakkabımızdan, bir fincan dışarıda içilecek kahveden hep önce biz vazgeçtik; yeter ki evin huzuru bozulmasın, tencere bir şekilde kaynasın.

İşsizlik ve “Ev Kızı” Etiketi

Okuduk, dirsek çürüttük ama 2025'te diplomanın karın doyurmadığını acı bir şekilde gördük. İş başvurularında “Evli misin?”, “Çocuk düşünüyor musun?” sorularından yorulduk. Birçok arkadaşım kreş fiyatları maaşını geçtiği için işinden istifa edip eve dönmek zorunda kaldı. “Ev kızı” ya da “ev hanımı” denilen o görünmez mesaiye hapsedildik. Çalışmak istiyoruz, üretmek istiyoruz ama sistem bize “Sen otur evinde, çocuk bak, yemeği yap; dışarısı sana göre değil” dedi durdu.

Evdeki Bitmeyen Mesai

En çok da o ev içindeki “görünmez işler” bitirdi bizi. 2025'te dünya yapay zekayı, teknolojiyi konuşurken; biz hala akşam ne pişeceğini, yıkanan çamaşırların ne zaman asılacağını ve çocukların ödevlerini düşündük. Evin tüm lojistik müdürü biziz ama ne bir maaşımız var ne de bir hafta sonu tatilimiz. Eşimiz eve geldiğinde yorulduğum dediğinde, biz sabahın köründen beri devam eden o mesainin yorgunluğunu yutkunup çay tazelemeye gittik.

2025 benim için, bir yandan hayata tutunmaya çalışırken bir yandan da her gün biraz daha ek-silmek gibiydi. Ama yine de tüm bu karanlığın içinde beni ayakta tutan şey, kadınların birlikteliği, birbirimizi tanımasak da aynı mücadele içinde var olmamız, komşumla paylaştığım bir dertleşme seansı ya da sosyal medyada tanımadığım bir kadının uğradığı haksızlığa karşı beraber ses çıkarmamız oldu. Yorgunuz, evet. Ama 2026'ya girerken içimde hala o küçük inat var: Vazgeçmeyeceğiz. Sadece yaşamak için değil, insanca yaşamak için de buradayız.

“Yorgunuz,
evet. Ama
2026'ya girerken
içimde hala o
küçük inat var:
Vazgeçmeyeceğiz”

Nepal'den Tüm Dünyaya: Kadınların Teorik Tartışmaları

27-29 Kasım tarihleri arasında; Dünya Kadın Konferansı "Ekolojik-Sosyal Dönüşüm, Kadın Devrimi ve Sosyalist Devrim Bağlamında Emperyalizmi Nasıl Yeneriz?" başlıklarıyla 2. teorik seminerini Nepal'de gerçekleştirdi. Bu doğrultuda, seminerin bu 3 konudan oluşan 3 farklı oturumunda; çeşitli kadın örgütlerinin sunumları ve dünyanın 4 bir yerinden katılımcı kadınların yürüttüğü tartışmalar ile seminerin teorik boyutu tamamlandı. Bu yazımızda, WWC bileşeni kadın örgütleri ve dünya kadınları tarafından konferansa taşınan fikirlerin, sözlerin ve politik tartışmaların bir özetini sizlere sunacağız.

Konferansın ilk günü, "Ekolo-

jik-Sosyal Dönüşüm" oturumu ile başladı. Çevre sorunlarının ve iklim krizlerinin yoğunluklu bir şekilde insanların, özelden de kadınların hayatını etkiliyor olması kadın konferansında bu konuyu ele alma isteğini doğurmuştu. Bu oturumda ekolojik yıkımı derinden hisseden Latin Amerika ve Afrika ülkelerinden ve Türkiye'den sunumlar gerçekleştirildi. Emekçi Kadınlar (EKA) bu oturumda yaptığı derin ve kolektif çalışma sürecinin sonunda hazırladığı "Ekolojik Afetlerin Yükünü Kim Çekiyor?" başlıklı sunumunu konferansa taşıdı.

EKA, sunumunda genel olarak Sanayi Devriminden bu yana doğanın sistematik biçimde tahrip

“Bu çerçevede, yıkımın ve dönüşümün en ağır yükünü kadınların taşıdığı söylendi.”

edildiğini, iklim krizinin ve kitlesel yok oluşların ise bu sistemin sonucu olduğunu vurguladı. Özellikle 6 Şubat 2023 depremleri sonrası Antakya örneğiyle, ekolojik felaketlerin nasıl rant ve kâr fırsatına çevrildiğini vurgulayarak büyük şirketlerin bölgeye yönelmesi, doğanın talan edilmesi, zeytinliklerin kamulaştırılması, maden ve enerji projelerinin hızlandırılmasını anlattı. Bu çerçevede, yıkımın ve dönüşümün en ağır yükünü kadınların taşıdığı söylendi: Eğitimin aksamaması, erken evliliklerin artması, bakım yükünün kadınlara kalması, şiddetin artması ve kadınların ekonomik hayattan daha da dışlanması bu yüklerdendi. Sonuç olarak sunum; bu yıkımın “doğal” olmaktan çok sistemin bir ürünü olduğunu ve çözümün anti-kapitalist, ekolojik ve sosyalist bir dönüşümde yattığını söylüyordu.

Benzer biçimde, Togo, Peru ve Botswana adına sunum yapan kadınlar, kendi ülkelerinin sorunlarını konferansa taşıdı. Örneğin Togo, uzun süre Alman ve ardından Fransız sömürgesi oldu. Bu dönemde ekonomisi, halkın ihtiyacı için değil, hammadde ihracı için şekillendi-

rildi. Bugün hala toprak, orman ve madenleri yerel ekosistemi korumak için değil, dış pazarlara hammadde sağlamak için kullanılıyor. Ülkede büyük bir ormansızlaşma ve kirlilik mevcut. Benzer şekilde Botswana ve Peru’da sermayenin çıkarı doğrultusunda şekillenen hamleler iklim krizini derinden etkilemiş durumda. Bu aktarımların ve sunumların ardından; ilk kısım tamamlandı ve tartışma bölümüne geçildi. Ancak seminerin ilk günü, konferansın hedeflediği bir tartışma ortamı olmadı. Hedef, ekolojik yıkım kapsamında emperyalizmi nasıl yeneriz konusunun kadınlar tarafından derinleştirilmesi olsa da, kadınlar ekolojik yıkım

“Sonuç olarak sunum; bu yıkımın ‘doğal’ olmaktan çok sistemin bir ürünü olduğunu ve çözümün anti-kapitalist, ekolojik ve sosyalist bir dönüşümde yattığını söylüyordu.”

*“Farklı
ülkelerden
kadınlar
da kendi
ülkelerindeki
kadınların
yaşamsal
sorunlarını ve
mücadelelerini
aktardı.”*

üzerine değil, kadınların yaşamsal, patriyarkal sorunlarına dair söz kurdu. İlk gün herkes kadının kurtuluşuna ve sorunlarına dair kendi bakış açısını ortaya koydu ve birinci oturum tamamlandı.

İkinci günün birinci bölümünde, Kadın Devrimi oturumu gerçekleşti, Almanya, Türkiye, Kongo gibi ülkelerden kadın örgütleri sunumlarını gerçekleştirdi. Öncelikle oturumun ilk konuşmasını MLPD adına yapılan sunumda temelde kadının kurtuluşunu işçi sınıfına bağlayan vurgular yapıldı. Örgütlü ve enternasyonal bir güce duyulan ihtiyaç tekrar gündem edildi. Feminist akımların aksine emek ve kadın özgürlüğü birlikte olmalı, faşizme karşı birleşmeli dediler. Son olarak, kadın devrimi konusunda kadınların tek başına devrime ulaşamayacağı ve kurtuluşun toplumsal olduğunu vurguladı.

Ardından Zora, LGBT+ bireylerin varlıklarına yapılan saldırıyı

tema alan bir sunum yaptı. Faşizmin aileyi korumak adına LGBT kimliğini yasakladığına, LGBT ve kadınlara saldırdığına değindi. Bu anlamda Türkiye örneğini de verdi. Kadının çifte sömürüsüne ve bu sömürünün kapitalizm içinde çözölemeyeceğine değindi. Hem LGBT bireyleri hem işçi kadınları buna karşı mücadelesinin öznesi olarak görüp hem kadın devrimi hem sosyalist devrim için örgütlenmeyi arttırmak gerektiğini vurgulayıp sunumu bitirdi.

Sonraki konuşmacılardan SKM, sunumunu gerçekleştirmek adına söz aldı. Kadın devrimini, sosyalist devrimin dinamik bir bileşeni olarak gördüklerini aktardı. Kadınların hem kapitalizmin hem patriyarkanın karşısında durması gerektiğine; kadın devriminin de bu ikisinin karşısında olmasına değindi. Hem feminist hem komünist örgütlerde yer almak ve

*“Nepal’de
monarşiyi
yıkarak
için verilen
mücadelede
... kadınların
özgürlük
için tarihten
bugüne neleri
göze aldığına
değindi.”*

bireysel erkeklerdense sistemi hedef almak konusunu gündem etti. SSC-B'de kadınların kazandığı haklardan örnekler verdi.

Kongo'dan yapılan sunumda, Kongo'daki kadın hareketine ve mücadelesine değinildi. Bu bağlamda uluslararası ittifaklar meselesi gündem edildi. Bertnarin'den ise feminizm ve toplumsal cinsiyet mücadelesine dair sunum yapıldı.

Bu oturumdaki sunumların bitmesiyle, tartışma kısmı başladı. Katılımcılar, Ekim devrimine ve onun kadın özgürleşmesi konusunda dünyaya çokça ders öğrettiğine sıklıkla değindi. Farklı ülkelerden kadınlar da kendi ülkelindeki kadınların yaşamsal sorunlarını ve mücadelelerini aktardı. Genel bakış daima, sadece sosyalizmde kadınların tüm haklarını eline alabileceği yönündeydi.

Bu oturumda Nepalli bir kadının aldığı söz ve yaptığı konuşma tüm kadınların ilgisini çekmişti. Nepal'de monarşiyi yıkmak için verilen mücadelede 2500 kadının, köylünün hayatını feda ettiğine, katledildiğine, işkenceye uğradığına vurgu yaparak kadınların özgürlük için tarihten bugüne neleri göze aldığına değindi. Ardından tüm sunucuların da söy-

lediği gibi sosyalizm olmadan kadın özgürleşemez fikrine katıldığını, ama asıl meselenin sosyalizmin nasıl inşa edileceği olduğunu söyledi. Anti-faşist, anti-kapitalist bir mücadeleye ve etkili bir dayanışmaya ihtiyacımız var. Bu konferansın da bunu inşaa etmesi gerektiğine ve bunun için zaten büyük adımlar attığına değindi. Alınan sözlerin tamamlanmasıyla oturum sonlandı.

İkinci günün son oturumunda,

Sosyalist Devrim temasında sunumlar gerçekleştirildi. PIA, Courage ve Suriye'den sunumlar yapıldı. Courage adına yapılan sunumda kadın sömürüsüne çözüm olarak partiler üstü bir kadın örgütlenmesini savunduklarını vurgulandı. Yani farklı siyasi görüşlerden, inançlardan, kadınların ortak bir program etrafında bir araya gelmesi gerektiği ve böl-

lünmenin kadın mücadelesini zayıflattığı söylendi. Nihayetinde de ortak mücadeleye ve faşizme-savaşa-çevre felaketlerine karşı birleşik mücadele çağrısı yapıldı.

PIA konuşmasında sosyalist devrim oturumunun alt başlıklarından olan faşizmi ve onun yeni biçimlerini ele aldı. Faşizmi krize giren burjuva demokrasilerinin başvur-

duğu bir yöntem olarak, kapitalist sistemin bir yönetim biçimi olarak ele aldı. Günümüzde de sosyal medya üzerinden yeni biçimler aldığını ve Trump, Bolsonaro gibi isimler ile yayıldığını söyledi. Emperyalist, kapitalist sistemin yarattığı savaşların aynı zamanda nükleer savaş riski içerdiğine değindi. Bunlara karşı da ulusal ve uluslararası örgütlü ittifakları çözüm olarak gösterip kadınların da bu mücadeleye katılma zorunluluğunu ortaya koydu.

Ardından Rojava'dan yapılan sunumda farklı olarak Suriye'de El kaide bağlantılı yapıların güçlenmesiyle katliamlar ve kadına yönelik şiddetin arttığı söylenip buna karşılık olarak Rojava'da Öcalan'ın demokratik konfederalizm anlayışına dayalı bir sistemin inşa edilmeye çalışıldığına değinildi. Ro-

java deneyiminin kadına yönelik saldırılara karşı önemli bir deneyim olduğuna değinilerek nihayetinde kadın özgürlüğünü merkeze alan bir dönüşüm çağrısı yapıldı.

Üçüncü gün, Nepalli kadınlar tarafından Nepal'deki kadın mücadelesinin tarihsel bir anlatımının yapıldığı oturum gerçekleşti. Nepalli kadınlar sırayla söz alarak kendi ül-

kelerinde verdikleri savaşı anlattılar. Nepal Komünist Partisi (Maoist)'ten kadınlar; Nepal'deki kadınların temel sorunları olarak; çevre ve iklim problemleri, kapitalizmin yol açtığı doğal afetler, ekonomik-sosyal-politik haklarda kadın erkek eşitsizliği, sınıfsal ayrım sorunları gösterdiler. Ayrıca toplumda tespit ettikleri bu sorunları partileri aracılığıyla yönetime aktarıp gündemleştirdiklerini söylediler.

Günümüzde, Nepal, Nepal Komünist Partisi (Maoist Merkez) de dahil olmak üzere çeşitli partilerin oluşturduğu bir koalisyon hükümeti tarafından yönetiliyor. Biz şimdi, Nepalli kadınların aktardığı geçmiş ve Nepalli kadınların özellikle anlattığı iç savaş sürecine odaklanacağız.

Nepal, 18. yüzyıldan 2008'e kadar monarşi ile yönetildi. 1846-1951 arasında

fiili yönetim, Rana Oligarşisi (Rana rejimi) denen ve başbakanlığı babadan oğula geçen, İngiliz emperyalizmi ile işbirliği içindeki bir aile diktatörlüğüne aitti. Bu dönemde halk, özellikle de köylüler ve kadınlar, ağır bir feodal sömürü, kast ayrımcılığı ve cinsiyetçilik altında ezildi. Rana rejimi 1950'lerde devrildi ancak monarşi devam etti. Rana rejiminin

“Bu 10 yıllık iç savaş süresince monarşi ile çarpışan militanların yüzde kırkının kadın olduğunu söyledi.”

korkunç baskı koşulları altında; bu baskılara karşı bir isyan olarak Yogmaya ortaya çıktı. Yogmaya aslında çocuk yaşta evlendirilen bir kadındı. Yaşadığı cinsel ve sınıfsal sömürünün sonunda mücadeleye başvurdu. Yogmaya'nın mücadelesi doğrudan Rana rejiminin kendisine yönelikti. Rejimin yozlaşmışlığını, halkı sömürmesini ve dini istismar etmesine açıkça karşı durdu. Rana rejimi tarafından görmezden gelince ve saldırıların artmasıyla, Yogmaya ve yaklaşık 68 kadın 1935 yılında Arun Nehri'ne atlayarak toplu intihar etti. Bu eylem, Rana diktatörlüğüne karşı umutsuz ama muazzam derecede güçlü bir ahlaki ve siyasi protestoydu. “Bu sistemde yaşamak, ölmekten daha kötüdür” mesajını veren bir fedakarlıktı. Nepalli kadınlar Yogmaya'yı halkın ve özellikle kadınların içindeki devrimci potansiyelin bir kanıtı olarak görüp andılar. Konferansta ismi birkaç yerde geçti.

1990'larda, burjuva parlamenter demokrasiye geçiş sözü veren bir hareket oldu (Jan Andolan I), ancak bu sistem kısa sürede yozlaştı ve kraliyetin otoriter gücü 2002'de tam

anlamıyla geri döndü. Kral Gyanendra, mutlak gücü eline alarak, burjuva demokratik hakları bile askıya aldı, muhalifleri hapse attı ve işkenceleri yoğunlaştırdı.

Nepal Komünist Partisi (Marxist)'nin 96 yılında başlattığı Halk Savaşı, bu koşulların doğrudan bir ürünüydü. Yöntemleri kırlardan şehirleri kuşatma düşüncesini benimseyerek feodalizmi yıkıp-yeni demokratik devrim aşamasından geçerek sosyalizmi inşa etmekte. WWC'nin Asya Kıta Koordinatörü Durga bu kısımları anlatırken ne kadar kızgın bir savaş dönemi geçirildiğinden, hapishane ve işkencelerden bahsetti. Konuşan diğer kadınlar 96-2006 yılları arasında 10 yıllık bir iç savaştan söz ettiler. İç savaş sırasında komutan olan bir kadın da sözünde hem emperyalizmin kendi ülkelerine nasıl göz diktiğini hem de monarşiyi yıkmış olmalarına rağmen var olan cins ve sınıf ayrımlarını tekrar gözler önüne serdi. Bu 10 yıllık iç savaş süresince monarşi ile çarpışan militanların yüzde kırkının kadın olduğunu söyledi. Kadınlar silahlandı,

“Kadınlar silahlandı, komutan oldu, çocuklarını bırakıp gerillaya katıldı ve inanamayacağınız kadar mücadele geçmişleri var dedi.”

komutan oldu, çocuklarını bırakıp gerillaya katıldı ve inanamayacağınız kadar mücadele geçmişleri var dedi. Tüm konuşmalar, kadınların hem silahlı mücadelede, hem politik eğitimde, hem de yerel yönetim ve kitle örgütlenmesinde kilit rol oynadığını gösteriyordu. Nepal'deki bu iç savaş sürecinden önce de onlarca yıl süren kadın mücadelesi; feodal aile yapısına, çok eşliliğe, başlık parasına ve şiddete karşı mücadeleydi ve devrimin ayrılmaz bir parçasıydı. Bu da, kadınları monarşi ve feodalizmle çifte bir mücadeleye sokan bir pratikti.

2006'da bu 10 yıllık iç savaşla, monarşi fiilen sona erdi. 2008'de Kurucu Meclis seçildi. Aynı zamanda söz alan kadınlar partideki yüzde 33 kadın kotasından bahsetti. Bunu mücadelenin bir kazanımı olarak aktardılar. Ama 2008'den 2016'ya kadar yine Nepal'de çok sancılı süreçler hakimdi. Bu kısım (günümüze yakın tarihlerdeki süreç ve son ayaklanma) Nepalli kadınlar tarafından derinleştirilmedi. Ama krizler, meclis iflasları, NKP'de parti içindeki "uzlaşmacılık" suçlamaları ve bölünmeler, geleneksel burjuva partilerinin yönetimi kapitalist bir parlamentoya çevirme çabaları bugün Nepal yönetiminde gördüğümüz karmaşık yapının kökleri bu sebeplere ve fazlasına dayanıyor denebilir. Bu süreçte de çelişkilerin bir türlü çözilemeyip derinleşmesi ülke yönetiminde koalisyon fikrini pekiştirdi ve 2022'de tüm partiler koalisyonu yani çok parçalı bir meclis ortaya çıktı.

Kadınların son olarak; monarşi yıkılmış olsa da, biz sadece bununla mutlu değiliz dediler. Kadınların kurtuluşu, veya kazandığı haklar monarşinin yıkılması sonucunda muazzam derecede ilerlemiş olsa da,

sınıfsal devrim tamamlanamadı. Ata-erkinin temelleri (özel mülkiyet) ortadan kalkmadı. Kadınlar hala sayısız problem yaşıyor. Bunun çözümü için sosyalizme olan ihtiyacın vurgusu yapıldı. Bunun parti için uzun erimli hedef olduğunu söylediler. Özellikle dinsel baskı, güvencesizlik, yoksulluk üzerinde durarak bu sömürü biçimlerine karşı savaşmaya ve yeni bir toplumsal düzene ihtiyaç var dediler. Son süreçteki ayaklanmanın da , ki bu ayaklanmaya Z kuşağı ayaklanması dediler, amaçlardan biri buydu dediler. Ama bunun dışında nihayetinde, kadınlar Nepal'de bu denli zor koşullarda filizlenen kadın mücadelesinin gururunu ve yarattığı umudu bize taşıdılar. Nepal'de hala süregelen patriyarkal, etnik, sınıfsal sömürüye karşı bu onlarca yıllık tarihsel kadın mücadele mirasının süreceğini söyleyerek sözlerini tamamladılar.

Böylece; Ekolojik-Sosyal Dönüşüm, Kadın Devrimi ve Sosyalist Devrim (bu konular bağlamında emperyalizmin nasıl yenileceği) ve de Nepal'deki Kadın Mücadelesi oturumlarıyla 28 ülkeden 300'ü aşkın kadının katılıp söz kurduğu teorik seminer tamamlandı. Kadınlar sınırları aşp, faşist saldırılara göğüs gerip bir araya gelmenin, bu denli derin ve politik tartışmalar yürütebilmenin gururunu taşıdılar. Kapitalizmin ve emperyalizm, kadınlar, işçiler, emekçiler için; doğa ve gezegenimiz için yalnızca yok oluş doğuruyor. WWC'nin 2. Teorik Seminerine katılan kadınlar, bu yok oluşun içinden kadının tam ve eksiksiz kurtuluşu için, insanca bir yaşam için, yaşamlarımız için amansız bir mücadele veriyor; bu mücadeleyi enternasyonalizmin ışığıyla büyütüyor!

Nepal ve Teorik Seminer İzleminleri

Demet Demeter

2025 yılı Kasım ayının sonunda Nepal'e gittik. İstanbul'dan 25 Kasım öğleye doğru yola çıktık. Uçağımız aktarmalıydı; Şarja (SHJ) Havalimanı'nda yaklaşık 5 saat bekledikten sonra Nepal'in Katmandu kentine giden uçağa bindik. İki kişi birlikte seyahat ettik ve ertesi gün, 26 Kasım sabahı Nepal saatiyle 07.00'de Katmandu Havalimanı'na indik. Bu arada Nepal ile Türkiye arasındaki saat farkı 2 saat 48 dakika; Nepal Türkiye'den ileride.

4—9 Eylül 2022 tarihlerinde Tunus'ta gerçekleştirilen 3. Dünya Kadın Konferansı'nda, Nepal'de teorik bir seminer yapılması kararlaştırılmıştı. Bu karar doğrultusunda 27—29 Kasım 2025 tarihlerinde Nepal'in Katmandu kentinde teorik seminer gerçekleştirildi.

26 Kasım sabahı Katmandu

Havalimanı'na indiğimizde önce kapı vizesi işlemlerini hallettik. Hiçbir sorun yaşamadan kontrollerden geçtik. Ardından şehir merkezine giden taksilerin bulunduğu bölüme giderek kalacağımız oteli söyledik ve taksiye bindik. Yaklaşık yarım saatlik bir yolculuktan sonra konaklayacağımız yere ulaştık.

Nepal'e ilk kez geliyordum. Nasıl bir yer olduğunu, kültürlerini, yemek alışkanlıklarını, bize ne kadar uyup uymadığını merak ediyordum. Yeni bir ülke, yeni insanlar görmek beni özellikle heyecanlandırıyordu.

Taksiyle kaldığımız yere giderken etrafı izlemeye çalıştık. Yollar eski, tozlu ve dardı. İstanbul'un alıştığımız geniş ve devasa yollarından eser yoktu. Ama bu yollar sanki onlara yetiyordu. Trafikte çok sayıda motosiklet vardı ve bu motosiklet-

“Farklı dillerde, farklı kültürlerde olsak da aynı sınıfın kadınlarıydık; aynı acılara, aynı umutlara sahip kadınlardık.”

ler taksi olarak da kullanılıyordu. Motor taksiler bana en ilginç gelen şeylerden biri oldu. Trafik soldan akıyordu; bizde sağdan akar. Her an kaza olacakmış hissi uyandırır da oldukça iyi araba kullanıyorlardı. Sorduğumuzda ciddi kazaların pek olmadığını, sadece zaman zaman trafik sıkışıklığı yaşandığını söylediler. İstanbul trafiğini bilenler için çok da yabancı sayılmazdı.

Otele yerleştikten sonra birkaç saat dinlendik. Ardından iki arkadaşımız daha geldi. Teorik seminer 27 Kasım'da başlayacağı için ilk günümüzü şehri gezerek değerlendirdik. Katmandu'da “Maymunlar Tapınağı” olarak bilinen Swayambhunath'a gittik. Hayatımızda ilk kez, belgeseller dışında, canlı canlı maymunları bu kadar yakından görüyorduk.

Maymunları karşımızda, dokunabilecek mesafede görmek bizi çok heyecanlandırdı. “Aa maymun var!” “Maymun gördünüz mü?” gibi tepkiler verdik. Orada maymunlar

her yerdeydi; bizim sokaklarımızdaki kediler gibiydiler. Tapınağın bahçesinde, merdivenlerde, her köşede maymunlar vardı. Bir yandan fotoğraf çekiyor, bir yandan da tedirgin oluyorduk; acaba bize bir şey yaparlar mı diye. Küçük, sevimli ama bazen kirli görünen bu maymunlar sürü halinde yaşıyorlardı. İlk kez bu kadar yakından maymun görmek anlatılması zor, çok hoş bir duyguydu.

Tapınaktan sonra Katmandu şehir merkezine geçip yemek yedik. Yemek kültürleri bizimkinden oldukça farklıydı. Genellikle sebze ağırlıklı besleniyorlar ve yemekler oldukça baharatlıydı. Damak tadımız pek uyuşmadı ama yemek ararken şehir merkezini gezmiş olduk. Nepal'in sokakları da en az tapınaklar kadar ilginçti: daracık, küçük sokaklar ve canlı bir şehir merkezi.

Fiyatlar genel olarak bize göre daha uygundu. Muhtemelen 5—6 yıl önce fiyatlar birbirine yakındı ama Türkiye'de artan ekonomik pahalılık nedeniyle Nepal bize oldukça ekono-

“Dünyanın neresinde olursa olsun kadınlarla aynı düşleri paylaşmak, birlikte çoğalmak çok güzel.”

mik geldi. Avrupa'dan gelip burada euro bozan turistlerin hissettiği gibi, biz de Nepal'de o duyguyu yaşadık.

27 Kasım seminerin ilk günüydü. Seminer, Sukunda Banquet adlı salonda yapılıyordu ve kaldığımız yere araçla yaklaşık 8 dakikalık mesafedeydi. Ancak taksicinin yolu karıştırmaması nedeniyle bir saat erken çıkmamıza rağmen ancak seminer başlarken salona ulaşabildik. Büyük bir telaş yaşadık. Aceleyle "Dünyaya Başkaldırıyoruz" yazılı el yapımı pankartımızı astık, standımızı kurmaya çalıştık. Eka bayraklarıyla standımızı süsledik. Bir yandan da açılış konuşmalarını dinlemeye çalışıyorduk.

Öğleden önce açılış konuşmaları ve selamlamalar yapıldı. Yemek arasından sonra seminerin ilk sunumları gerçekleştirildi. "Emperyalizmi Nasıl Yeneriz?" başlığı altında ekolojik dönüşüm üzerine sunumlar yapıldı. Emekçi kadınlar olarak biz de bir sunum yaptık; sunumu K. Merve arkadaşımız İngilizce sundu. Ancak ilk gün yaşanan teknik sorunlar nedeniyle çeviriler oldukça kötüydü ve konuşmalar zor anlaşılıyordu. İngilizce bilen arkadaşlar bile anlamakta zorlandılar.

Seminerin işleyişini merak

ediyordum. Tunus'taki konferansta tartışmalar ayrı ayrı gruplarda yapıp sonuçlar ortak alanda paylaşıyordu. Burada ise tüm konular tek bir salonda, ortak alanda ele alındı. Her oturumda beş sunum yapıldı. Sunumların ardından farklı ülkelerden kadınlar söz aldı; beşer dakikalık konuşmalar yapıldı. Çoğu konuşma konudan çok, ülkelerindeki kadınların durumu ve kendi deneyimleri üzerineydi.

Salonun ön taraflarında farklı ülkelere gelen kadınlar, arka taraflarda ise Nepal'den gelen kadınlar yer alıyordu. Nepalliler güçlü bir katılım örgütlemişti; ülkenin en ücra köylerinden gelen kadınlar vardı. Özellikle Eylül ayında yaşanan ve "Z kuşağı eylemleri" olarak adlandırılan ayaklanmalar

hakkında ne düşündüklerini merak ediyordum. Ancak bu konuda ne seminerde ne de birebir sohbetlerde bilgi edinebildik.

Seminer sabah 9'da başlayıp akşam 5'te bitiyordu. Akşamları kültür geceleri düzenleniyordu. 27 Kasım akşamı Gazze — Filistin gecesi yapıldı. Sloganlar atıldı, şiirler okundu, müzikler çalındı. Kültür geceleri kadın etkinliklerinin en

keyifli anlarıdır. Dil bilmeyenler bile sanatın evrensel diliyle birbirini anlayabiliyor. Danslar yapıldı, halaylar çekildi. Bizim halaylarımız Asya'daki danslara benziyordu; omuz omuza, kolektif bir şekilde yapılıyordu. Afrika ve Latin Amerika dansları ise daha bireyseldi.

28 Kasım'da seminer daha düzenli ilerledi. Teknik sorunlar büyük ölçüde çözüldü sunumlar daha anlaşılır hale geldi. Öğleden önce "Kadın Devrimi", öğleden sonra "Sosyalist Devrim" sunumları yapıldı. Sunumların ardından söz alındı; emperyalizm, savaşlar ve yarattığı yıkımlar üzerine konuşmalar yapıldı. Emekçi Kadınlardan genç arkadaşlar da söz alarak görüşlerini paylaştılar. Akşamında yine kültür gecesi düzenlendi. Türkiyeli kadınlar olarak küçük bir koro ile bir parça söyledik ve herkesi halaya davet ettik.

29 Kasım seminerin son günüydü. Değerlendirmeler yapıldı ve sonuç bildirgesi hazırlandı. Bu bölümde özellikle Nepalli kadınların kendi ülkelerindeki durumu anlatmalarını istendi. Köylü kadınlar ve farklı örgütlenmelerden gelen kadınlar, ülkenin tarihini, monarşinin nasıl yenildiğini anlattılar. Ancak son dönemde yaşanan eylemlerle ilgili beklentim karşılanmadı; bu konuya kimse değinmedi.

Öğle arasında standa gelenlerle sohbet ettik. "Dünyaya Başkaldırıyoruz" dergimizi ve kitaplarımızı dağıttık. Türkiye'de 31 yıldır tutsak olan ve tahliyesi sürekli ertelenen Elif Vural Yaş'ın durumunu anlattık. Standımıza Elif'in fotoğrafını koymuştuk. Bu durum Nepalli kadınların ilgisini çekti; röportajlar yaptılar, fotoğraflar çektik.

Öğleden sonra seminer sonuç

bildirgesi okundu. Salonda emeği geçen herkes sahneye çağrılarak teşekkür edildi. Coşkulu halaylar ve danslarla seminer, 4. konferansta buluşma dileğiyle sona erdi.

Dil benim için büyük bir engeldi ama müzik ve kültür her yerde ortak bir dil yaratıyordu. Farklı dillerde, farklı kültürlerde olsak da aynı sınıfın kadınlarıydık. Aynı acılara, aynı umutlara sahip kadınlardık. Mücadele eden kadınlar olarak kendi geleceğimize kendimiz sahip çıkıyorduk.

Kadınların birlikte yarattığı güç her zaman çok önemlidir.

30 Kasım'da dünya koordinatorleri toplantısı vardı. Bir arkadaşımız bu toplantıya katılırken biz şehir merkezine, Thamel'e gittik. Daha sonra Durbar Meydanı'nı gezdik. Tapınaklarla dolu, UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan bu alan büyüleyiciydi.

Katmandu'nun her yerinde tapınaklar vardı. Farklı halklar, farklı inançlar bir arada yaşıyordu. Son günümüzde Stupa'daki tapınağı gezdik. Köy pazarlarını andıran sokaklarda sebze meyve satan insanları görmek tanıdıktı.

1 Aralık akşamı Katmandu'dan ayrıldık. Aktarma sonrası 2 Aralık öğleden sonra İstanbul'a vardık.

Dünyanın neresinde olursa olsun kadınlarla aynı düşleri paylaşmak, birlikte çoğalmak çok güzel. Yeni yerler görmek, yeni deneyimler yaşamak hayatımıza hep yeni şeyler katıyor.

Ve böylece Nepal maceramız sona erdi.

Dağlar Büyük, Kadınlar Yan Yana Bir İlk Yolculuk

E.Ruda

1. Korkular Bavula Sığmıyor

Dünya Kadın Konferansı'nın düzenlediği 2. Uluslararası Teorik Seminer için Emekçi Kadınlarla birlikte Nepal'e gitme fikri ortaya çıktığında, bunun yalnızca bir yolculuk olmayacağını sezmiştim. Büyük bir heyecanla bu yolculuğu bekledim. Aylar öncesinden çalışmaya başladık. Metinler yazdık, satır aralarında kaybolduk, tartıştık, yeniden yazdık, İngilizceye çevirdik, hazırlandık.

Bir yandan da gündelik ayrıntılarla meşguldük: Nepal'de ne giyilir, ne yenir, sokaklar nasıldır? Vloglar izledik, güldük. Gitmeye bir gün kala, bir yandan seminerde yapacağımız sunum için prova yaparken, diğer yandan esnafla yapılacak pazarlıklar için komik denemeler yaptım.

Yine de, dünyanın öbür ucuna gidebilmek uzun süre gerçek dışı bir ihtimal gibi geldi bana. Onlarca ülkeden yüzlerce kadınla yan yana durmak, aynı sorular etrafında düşünmek, tartışmak... Bütün bunlar içimde bir genişleme duygusu uyanıyordu.

Gitme vakti yaklaştıkça heyecanıma başka bir duygu eşlik etmeye başladı: korku. Yıllardır bir türlü aşamadığım uçak korkusu. Gidişe birkaç gün kala sürekli ağlamaklıydım. Korku, insanın içini ikiye bölen tuhaf bir duyguymuş; bir yanım gitmek için kıpır kıpır, bir yanım sessizce yorganın altına saklanmak istiyor.

Gideceğim gün evden çıkmadan önce gözlerim dolup duruyordu. Şimdi dönüp baktığımda bu hâlime

*“Korku, insanın
içini ikiye
bölen tuhaf bir
duyguymuş; bir
yanım gitmek
için kıpır kıpır, bir
yanım sessizce
yorganın altına
saklanmak
istiyor.”*

gülüyorum. Aylarca hayalini kurup, gideceğin gün korkudan ağlamaklı olmak... Mantık dinlemeyen korkum, Nepal’de büyüüp kocaman bir yara hâline gelecek olan bir sivilce hediye etmişti bile yüzüme. Delal’in bütün iyimserliğiyle uzattığı sivilce bandını hatırlıyorum. Hiçbir işe yaramaya-cağını bile bile, o bandı bu kadar inanarak vermesine nasıl kahkahayı basmadan durabildik, hâlâ bilmiyorum. Bugün o yaranın çok ufak bir izi kaldı; korkumun üzerine yürüdüğümün bedensel bir hatırası gibi.

II. Veg Biryani

İstanbul-Delhi uçuşu başlar-ken, beni uyutması için aldığım ilaç bilincimi yarı açık bir hâle getirdi. Korku tamamen geçmemişti ama ilk kez kontrol edilebilir görünüyordu. Sonradan anlatılanlara göre bu hâllerim oldukça eğlenceliymiş.

Bir an uyanıp Delal’le birlikte hostesin getirdiği “veg biryani”yi hiç sorgulamadan, ama hiç beğenmeden yediğimizi hatırlıyorum. Sonra hiçbir

şey olmamış gibi yeniden uykuya daldım. Uçağın içinde dolaşan insan-ları garipsemeyecek, Delal’in yaşadığı küçük şoklara eşlik edemeyecek kadar sersemlemiştim.

Delhi’ye indiğimizde duyula-rım aniden açıldı. Baharat kokusu, yerlere serilmiş o anlamsız ve komik halılar, çantamdaki çakmağı almak için peşimden “Lighter, lighter!” diye koşan Hintli polisler... Hepsi hafı-zamda canlı bir yere yerleşti.

Delhi-Katmandu uçağında camdan dışarı baktığımızda Himala-yalar’ı gördük. Everest ve çevresinde-ki dağlar... İşte oradalardı. Kim bilir manzaraya bakarken gözlerimiz nasıl parlıyordu. Çektiğimiz fotoğraflar o anın güzelliğini taşımaya yetmedi. Bunca zamandır korktuğum şeyin sonunda böyle bir güzellik vardı. Belki de bazı korkular insanı tam da böyle anlara hazırlıyordur.

Nepal’e vardıktan sonra bir akşam, uçuşumuzu ve benim baygın hâllerimi uzun uzun konuştuk. De-lal’in yaşananları Merve ve Fatma’ya büyük büyük anlatışı, kahkahalar... Gülmek, korkuyu o an için geçmiş zamana ait bir şeye dönüştürdü.

III. İniş

Nepal’e indiğimde fark ettiğim ilk şey görüntü değil, koku oldu.

*“Ben yabancıydım
ama geçiciydim;
bu sokaklar benim
için bir deneyimdi,
döneceğim bir yer
vardı.”*

Ülke bana baştan sona bir baharat kokuyor gibi geldi. Ne tam rahatsız edici ne de tanıdık; ama sürekli oradaydı. Son ana kadar da kaldı.

Dillerinin ve alfabelerinin bu kadar farklı olduğunu ancak oraya indiğimde gerçekten kavradım. İnsan kendi dilinin dışına çıktığında, ne kadar çok şeyin dile bağlı olduğunu ve anlaşılmadığı bir yerde ne kadar savunmasız kalabileceğini fark ediyor. Ama Nepal insanı çoğunlukla bize güvensizlik duygusu hissettirmedi.

Delhi Havaalanı'nda son Starbucks'ı uğurlamıştık. Nepal'de ise tek bir uluslararası zincir mağaza, restoran vb. yoktu. Küçük dükkânlar, dar sokaklar, trafik ışıklarının olmadığı yollar... Her yönden her yöne akan arabalar,

motorlar, yayalar... Başta kaos gibi görünen bu düzensizliğin içinde zamanla bir ritim olduğunu fark ettim. Kimse bağırıyor, kimse kaza yapmıyordu. Kontrol yok gibi görünüyordu ama bir akış vardı.

IV. Tapınak, Thamel ve Yemekler

İlk gün Swayambhunath, yani

Monkey Temple'ı gezdik. Katmandu Vadisi'ne bakan bu tapınak yalnızca bir ibadet yeri değil; insanla hayvanın iç içe yaşadığı canlı bir alandı. İlk kez kafeslere kapatılmamış, ailesiyle yaşayan maymunlar gördüm. Yavrusunun bitlerini ayıklayan anne maymunlar, gündelik hayatın olağan bir parçasıydı.

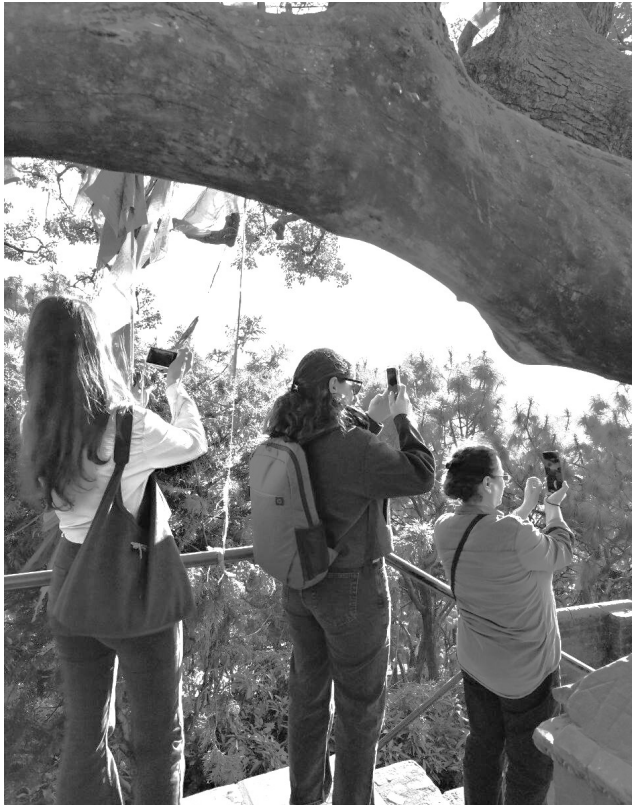
Dönüşte zar zor anlaştığımız bir taksici bizi Thamel'e bıraktı. Dar

sokaklar, dükkânlar, kafeler... Gürültülü ama sıcak. Akşamları Thamel'de dolaşmak kısa sürede ritüelimiz oldu.

Mitra isimli kafede ilk yemeklerimizi yedik. Ne yiyeceğimizi bilmiyorduk, yemekler konusunda çok meraklı ve şüpheliydik; ama bir vegan olarak seçenek bulmak sandığımdan kolay oldu.

Yine de baha-

ratlar bir Antakyalı için bile ağırdı. Bugünden sonra Mitra, Nepal'deki kısa hayatımızın uğrak noktası olacaktı. Fatma'nın avokadolu pizzası, benim cızırtılı sebze tabağım, Delal'in acıyla imtihanı... Hepsinden öte dünyanın öbür ucunda Merve'yle falafel ve humus yemek, beklemediğim kadar tanıdık hissettirdi. Pumpnickel Bakery isimli mekan da müdavimi

olduğumuz kahveci oldu. Yani bir haftalık hikayede bile bağlanacak bir şeyler bulduk kendimize.

V. Yoksulluğu Anlamak

Yabancılık hissini burada çok yoğun yaşadım. Bu bazen heyecan uyandıran, bazen de tedirgin eden iki yönlü bir duyguymuş. Nepal halkının bütün sıcaklığına ve nezaketine rağmen, yoksulluğu zihnimden hiç çıkmadı. Bazen bir dükkânın önünde dururken, bazen sokakta yürürken insanların yüzlerine ve kıyafetlerine takılı-

yordu gözle-
rim. Yok-
sulluk
sessizdi,
alışıl-
mıştı,
gün-
delikti. Ben
yaban-
cıydım
ama
geçiciy-
dim. Bu
sokak-

lar benim için bir deneyimdi; döne-
ceğim bir yer vardı. Onlar için ise bu
hayat kalıcıydı. Bu farkı idrak etmek
içimde ağır bir duygu bıraktı. Benim
için geçici bir rahatsızlık olan bazı
şeyler, başkaları için hayatın olağan
akışıydı.

VI. Seminer ve Kültür Akşamları

Teorik Seminer, Skunda
Banquet'te gerçekleşti. İlk gün
taksicinin bizi yanlış yere götürme-
siyle sekiz dakikalık yolu bir saatte
aldık. O an hissettiğimiz gerginliği ve

çaresizliği hâlâ hatırlıyorum. Vardı-
ğımızda Merve ile benim taksiciyle
tartışmalarımızı, o sırada içeriye
girip hızlıca pankartımızı asmaya
başlayan Delal'le Fatma'yı, o anın ge-
tirdiği bu komik iş bölümünü sonra-
dan dönüp izleyebilmek isterdim.

Seminer "Hami Yek Banau"
şarkısıyla büyük bir coşku içinde
başladı. Gerçekten de onlarca ülke-
den yüzlerce kadın gelmişti. Herke-
sin yüzüne tek tek bakmak istedim.
Hikayesini, mücadelesini, acısını ve
umudunu taşıyan gözlerine bakmak

istedim.

Üç

gün
süren
teorik
semi-
nerde
"Emper-
yalizmi
Nasıl
Yene-
riz?" üst
başlığı
altında
dünya
kadınla-
rı "Sos-
yal-E-

kolojik Dönüşüm", "Kadın Devrimi",
"Sosyalist Devrim" konularını tartış-
tı. Sunumları İngilizce takip etmek
ve İngilizce sunumlar yapmak bizim
için öğretici ve geliştiriciydi. Kadın
Devrimi oturumunda yapacağım kısa
konuşma için Merve ile yaptığımız
prova, "property" (mülkiyet) keli-
mesini ısrarla telaffuz edemeyişim
ve konuşma esnasında da söyle-
yemezsem güleceğimi bildiğimden
onun yerine "ownership" kelimesini
seçişimiz komik bir detay olarak ha-
fizamda kaldı. Semineri dayanışma

*“Cesaret,
korkunun
yokluğu değil,
korkuyla
birlikte
yürüyebilmek-
miş.”*

ve uyum içinde geçirdik, birbirimizin yeteneklerini görme şansını yakaladık. Sunumları tüm kadınlar dikkatle dinledi, ardından herkes söz alıp görüşlerini söyledi. Herkesin büyük bir coşkuyla, inançla konuşuyor olması duygudaşlığımızı görünür kıldı.

Kültür akşamları... Dünyanın öbür ucuna gidip solumda Hintli, sağımda Alman bir kadınla Kürtçe bir şarkı eşliğinde halay çekmek... Bu sahne hayallerimin çok ötesindeydi. Düşündükçe Hintli kadınların “Haye Haye” diye şarkıya eşlik etmeye çalışmalarına gülüyorum. Herkes kültür akşamlarına kendi ülkesini, kendi renklerini taşıdı. Şarkılar, danslar, tiyatro; yani bir bütün olarak sanat nasıl da birleştiriyordu insanların kalbini. Dilini bilmediğimiz bir insanı anlamamızı sağlıyordu.

VII. Dönüş

Bu güzel seminerin ardından dönüş yolculuğu yaklaşırken, içimde garip bir ikilik vardı. Bir yanım artık dönmek istiyordu; kalabalıktan, sestten, duygudan yorulmuştu. Ama sanki bazı duyguları tamamlamak için biraz daha zamana ihtiyacım vardı.

Dönüşte yine Delal’le yan yanaydık. İlk uçuşumuz iki saatti. Bu kez ilaç almak istemedim. Kendime söz vermişim: En azından bir uçuşu, korkuyu bastırmadan, bütün duygularım açıkken geçirecektim. Bu bana küçük ama önemli bir meydan okuma gibi gelmişti.

Ama uçağa bindikten sonra işler planladığım gibi ilerlemedi. Uçak uzun bir süre kalkmadı. Bekledik. Dakikalar geçti. İçerisi doluydu. Hava ağırlaştı. Zaman uzadıkça, göğsüm daralmaya başladı. O tanıdık his, yavaş yavaş bedenime yerleşti. Nefesim sığlaştı. Sanki içerideki hava yetmiyordu. Kendime “sakin ol” demeye çalıştım. Gözlerimi kapattım. Sayılar saydım. Ama olmadı.

O sırada Delal, yorgunluğunun etkisiyle başını yaslamış, çoktan uykuya dalmıştı. Onu uyandırmak istemedim ama artık ağlama krizi kaçınılmazdı. Sessiz olmaya çalışarak ağladım. Sonra Delal uyandı, bana baktı ve hiçbir şey sormadan telefonunu çıkardı. Saçma, komik videolar açıp bana izletmeye ve kahkahalar atmaya başladı. Bir hostes de ağladı-

*“Sanat nasıl da
birleştiriyordu
insanların
kalbini; dilini
bilmediğimiz
bir insanı
anlamamızı
sağlıyordu.”*

ğımı görünce bana peçete verip gitti. Delal'in ciddiyetle en saçma videoları seçmesi, hostesin sessizliği, benim ağlayarak gülmem... O an hangisine güldüm bilmiyorum, şu an hepsine gülüyorum. Delal'in yardımıyla korku zamanla yerini yorgunluğa ve sakinliğe bıraktı.

VIII. Yoldaşlık

Emekçi Kadınlar'la yoldaş olmak, yol arkadaşı olmak, uluslararası bir deneyimi birlikte yaşamak bana çok şey kattı. Seminerdeki iş bölümümüz, hevesimiz, sohbetlerimiz, sokaklarda dolaşmalarımız, taksicilerle muhabbetlerimiz, yemekleri paylaşmamız, birbirimizin yükünü hafifletmemiz... Bunlar büyük jestler değildi; sorumluluk bilincinin ve sevginin göstergesiydi. Tanımadığımız sokaklarda, bilmediğimiz dillerin

arasında, birbirimize tutunarak yürüdük, Emekçi Kadınlar'ı Nepal'e ve tüm dünya kadınlarına taşıdık.

IX. Kapanış: Korkunun Ardından Kalan

Cesaret, korkunun yokluğu değil, korkuyla birlikte yürüyebilmekmiş. Korkum beni Himalayalar'ın gölgesine, dünyanın dört bir yanından kadınlarla yan yana durduğum o anlara taşıdı. Baharat kokusuyla, dar sokaklarla, yoksul ve kibar insanlarla dolu bu yolculuk; bende yalnızca anılar bırakmadı. Bana, birbirimizin varlığıyla nasıl güçlenebileceğimizi ve dayanışmanın bazen bir bakışta, bazen bir pankartta, bazen bir kahkahada saklı olduğunu öğretti.

Teorik Derinlik Dünya Kadınlarının Gücüdür

Dünya Kadın Konferansı (WWC) 2. Teorik Semineri 27-29 Kasım/Nepal

Emekçi Kadınlar (EKA) olarak WWC'nin 2. Teorik Semineri için Nepal Katmandu'da dünya kadınları ile buluştuk. Üç gün süren teorik seminer için bir gün öncesinden Katmandu'da olduk.

Seminerin yapılacağı salona gider gitmez ilk işimiz EKA bayraklarıyla süslediğimiz bir stant kurmak oldu. Bu standla Dünyaya Başkaldırıyoruz Dergimizin birçok sayısını, el emeği olan devrimci kadın tutsakların ürettiği üretimleri de standda sergiledik. Kadın tutsakların bu üretimleri çok ilgi gördü. Kitaplarımız, broşürlerimiz de standımızda yerini aldı. Tabi bu arada birçok kadının el emeği ile hazırladığı "Dünyaya Baş-

kaldırıyoruz" pankartımızı da astık uygun bir yere hemen.

Seminerin ilk günü, dünyanın birçok yerinden gelen kadınların ve ev sahipliği yapan Nepalli kadınların da katılımıyla, büyük bir coşkuyla başladı. Seminer açılış konuşmalarıyla devam etti. Koordinatörler ve Nepalli kadınlar, dünya genelinde kadınların yaşadığı ortak sorunlara değinerek teorik seminerin içeriğini, amacını ve tartışacağı konu başlıklarını aktardılar. Günün ilk bölümü öğle yemeği arasına kadar bu aktarımlarla ve açılış konuşmalarıyla geçti.

Açılış etkinlikleri bittikten sonra günün diğer yarısında 2. Teorik Seminerin ilk oturumu olan "Sosyal-Ekolojik Dönüşüm: Emperyalizmi Nasıl Yeneriz?" başlığı ile başladı. Emekçi Kadınlar adına Merve "Eko-

lojik Felaketlerin Yükünü Kim Çekiyor?" başlıklı sunumunu yaptı. Bu oturumda toplamda beş sunum yer aldı. Sunumlar bittikten sonra forum kısmı başladı. Forumda dünyanın birçok yerinden gelen kadınlar ve Nepalli kadınlar ekolojik felaketlere ve kadına yönelik artan şiddete karşı mücadelemize dair sorunlarını ve görüşlerini aktardılar.

Seminerdeki sunumların ve forumun ardından kültür akşamı yapıldı. İlk kültür gecesi Gazze gecesi oldu. Burada Filistin için dayanışma duyguları, mesajları paylaşılırken, çeşitli etkinlikler yapıldı. Filistin halkı için yapılan kültür akşamında şarkılar, tiyatro, şiirler, danslar, halaylar eşliğinde Filistin halkının mücadelesi selamlandı.

Aynı zamanda kültür akşamında yurtdışı çıkış yasağı olduğu için seminere katılamayan WWC Ortadoğu Koordinatörü Emekçi Kadınlar'dan Songül Yücel'in selamlama videosu ile vize sınırlaması nedeniyle seminere katılamayan konferansın Filistin temsilcisi Mariam Abu Daqqa'nın videosu dünya kadınlarına ulaştırıldı. Bu videolar Gazze gecesinde dünyanın dört bir yanından gelen kadınlarla birlikte

"Kadının özgürleşmesi, insanlığın tümünden kurtuluşunun ayrılmaz bir parçasıdır."

"Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz!"

izlendi. Kadınlar; sınırları, yasakları, engelleri aşarak mücadeleyi birlikte büyüttüklerini kadın mücadelesinin önünde hiçbir engelin duramayacağı-nı da gösterdiler.

Teorik Seminerin 2. günü, "Kadın Devrimi: Emperyalizmi Nasıl Yeneriz?" başlıklı oturumla başladı. Bu oturumda da beş sunum yapıldı ve bittikten sonra forum kısmı ile devam edildi. Forum kısmında bizler de söz aldık. Emekçi Kadınlar'dan Esra konuya dair şu sunumu yaptı:

"Kadının özgürleşmesi, insanlığın tümünden kurtuluşunun ayrılmaz bir parçasıdır. Kadının ezilmesinin tarihi, özel mülkiyetin doğuşuna dayanır. Bununla birlikte kadının bedeni ve emeği erkek mülkiyetinin bir parçası haline gelmiştir. Özgürleşmemiz özel mülkiyetin kaldırılması ve üretimin toplumsallaşmasıyla sağlanabilir. Bu da anti kapitalist bir mücadeleyi zorunlu kılar.

Bazı feminist yaklaşımların aksine Marksizme göre ataerki kapitalizmden bağımsız değildir. Kapitalist sistemde kadınlara tanınan haklar, onların ezilen cins konumunu değiştirmemiştir.

Kadınların örgütlenmesi, yalnızca erkeklerden değil, burjuva ideolojisinden de bağımsız olmalıdır. Bizce, kadınların örgütlenmesi ve öncüleştmesi toplumsal devrimden ayrı değildir. Kadınlar, işçiler ve tüm

ezilenler egemen sınıfa karşı birlik olmalıdır. Ve bu birlik, devrimci bir birlik olmalıdır.

Önemli olan sadece reformlar değil, sınıfları ortadan kaldıracak bir toplumsal sistemdir. Özgürlüğümüz tam olarak ancak iktidar kapitalistlerin elinden işçi sınıfının eline geçince başlayacaktır.

Böylece özgürlük mücadelemiz mutlaka zafere ulaşacaktır!

Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz!"

Sonra yine Emekçi Kadınlar'dan Delal konuştu. Delal'de şunları söyledi:

"Kadınların özgürleşmesi, insanlığın tümünden kurtuluşunun ayrılmaz bir parçasıdır. Şiddeti, eşitsizliği, sömürüyü arttıran emperyalist

kapitalist düzen biz kadınlara hiçbir gelecek vaad etmiyor. Emperyalizmi yenmeliyiz, ama nasıl yapacağız?

Karşımızda bütün zor aygıtlarıyla korunan emperyalist güçler var. Ancak kadınlar, dünyanın gözleyicileri değil, yıkıcı, devrimci bir güçtür. Var olandan daha ilerisini, eşit ve özgür bir dünyayı kurmamız için daha büyük çatışmalara girmek,

her adımda çarpışmak ve kazanmak zorundayız.

Burjuva ideolojisinden ve onun kadınların öfkesini, isyanını düzen içinde tutmak isteyen bütün çabalarından dünya emekçi kadınlarını kurtarmalıyız. Kadınların devrimci enerjisini hükümetlerden hak talep etmeye indirgeyen feminist ideolojiye karşı kadınları günlük mücadelenin dar sınırlarından çıkarmaya, reform

hedeflerinden daha ilerisini göstermeye, dünya emekçi kadınlarını sosyalizm mücadelesinde birleştirmeye ihtiyacımız var.

Savaşları, salgınları, açlık ve sefaleti, kadına yönelik her tür gericiliği, zulmü, şiddeti yok edebiliriz. Dünyanın her yeri kadınların, dünya emekçi halklarının, ezilen

uluslarının isyanıyla çalkalanıyor. Böylesi bir dönemde her yerde emekçi kadınların eylemlerini, dikkatlerini sosyalizme, sosyalist iktidar mücadelesine yöneltmek, birleştirmek, 'dünyadaki devrimci durumun bilincinde olarak' harekete geçirmek, tek tek ülke devrimci, komünist partilerinin ve kadın örgütlerinin en önemli sorumluluğu olduğu kadar,

“Kadınlar; sınırları, yasakları, engelleri aşarak mücadeleyi birlikte büyüttüklerini, kadın mücadelesinin önünde hiçbir engelin duramayacağını da gösterdiler.”

enternasyonal birliğimizin de görevidir.

Özgürlüğümüzle, toplumsal eşitliğimizle aramızdaki tek engel emperyalist-kapitalist sistem ve faşizmdir. O nedenle emekçi, yoksul, işçi tüm ezilen kadınları emperyalist kapitalist sisteme, faşizme karşı devrimci mücadeleye çağırarak ve devrimci iktidar bilinci vermek bugünün en önemli tarihsel görevidir. Bu büyük görevde hepimize başarılar diliyorum yoldaşlar. Mutlaka kazanacağız.

Yaşasın enternasyonal kadın mücadelemiz!”

Forumlarda aynı zamanda dünyanın birçok yerinden gelen kadınlar da sunumlar yaptı. 2. oturumda 3 saatlik sunum ve oturumlardan sonra bitirildi. Seminerin son oturumu ise, “Sosyalist Devrim: Emperyalizmi Nasıl Yeneriz?” başlığında yapıldı. Bu oturumun forum kısmında da söz

aldık. Burada da Emekçi Kadınlar adına Merve söz aldı ve sunumunu yaptı.

“Kıran kırana bir savaşın içindeyiz; bir yanda emperyalistler ve her geçen gün tekellerini dolduran işbirlikçi kapitalistler; diğer yanda bütün bu kıyım karşı dünya işçi sınıfı, emekçi halkları, ezilen ve sömürülen milyonlar var. İki safa ayrılmış bu savaş emekle sermaye arasında, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki savaştır.

21. yüzyıla girdiğimizden bu yana, dünyanın her yerinde halklar emperyalist kapitalist sisteme karşı ayaklanmalara girişti. 2001’de; CIA’in eğittiği, örgütlediği dinci faşist El-Kaide örgütü 2 uçakla New York’ta Dünya Ticaret Merkezi’nin olduğu İkiz Kuleler’e intihar saldırısı düzenledi. Ve emperyalist kapitalist sistemin işçi ve emekçilere, halklara, ezilenlere, göçmenlere yönelik savaşı olan 3. Dünya Savaşı başlamış oldu. Bu savaşın ve ABD, NATO ve tüm emperyalistlerin amacı dünya proletaryasını yenilgiye uğratmak ve sosyalizmi yeryüzünden silmektir.

Bu savaş kazanmak için iki temel görevimiz var: Birincisi, emperyalist yıkım savaşına karşı çıkan bütün güçleri anti-emperyalist, anti-faşist bir zeminde birlik olmaktır. İkincisi, her gerçek enternasyonalis-

“Ancak kadınlar, dünyanın gözleyicileri değil, yıkıcı, devrimci bir güçtür.”

*“Özgürlüğümüzle,
toplumsal
eşitliğimizle
aramızdaki tek
engel emperyalist-
kapitalist sistem
ve faşizmdir.”*

tin kendi ülkesinde devrimi başarma görevidir.

Adına Yeni Evre dediğimiz ve işçilerin, emekçilerin ayağa kalktığı bu dönemde, emperyalist kapitalist sistem gelişmesinin son noktasına kadar dayandı ve artık çöküş evresine girdi.

Böyle bir evrede, emperyalizm varlığının devamı için nükleer saldırılara ve daha birçok saldırıya başvurulabilir. Bir tarafta, insanı ve dünyayı yok oluşturma sürükleyecek nükleer yıkımlar ve savaşlar; diğer tarafta ise gelişen bir devrimci durum ve iç savaş var. Bu koşullardan çıkış, ya devrimlerle sosyalizmin yolunu açmak olacak ya da çürüme ve çöküş tüm toplumu yok edecektir.

İnsanlığın kurtuluşunu sağlayan yeni bir çağın eşliğinde bir kez daha söylüyoruz:

Ya sosyalizm, ya ölüm!” şeklinde oldu Merve'nin sunumu da.

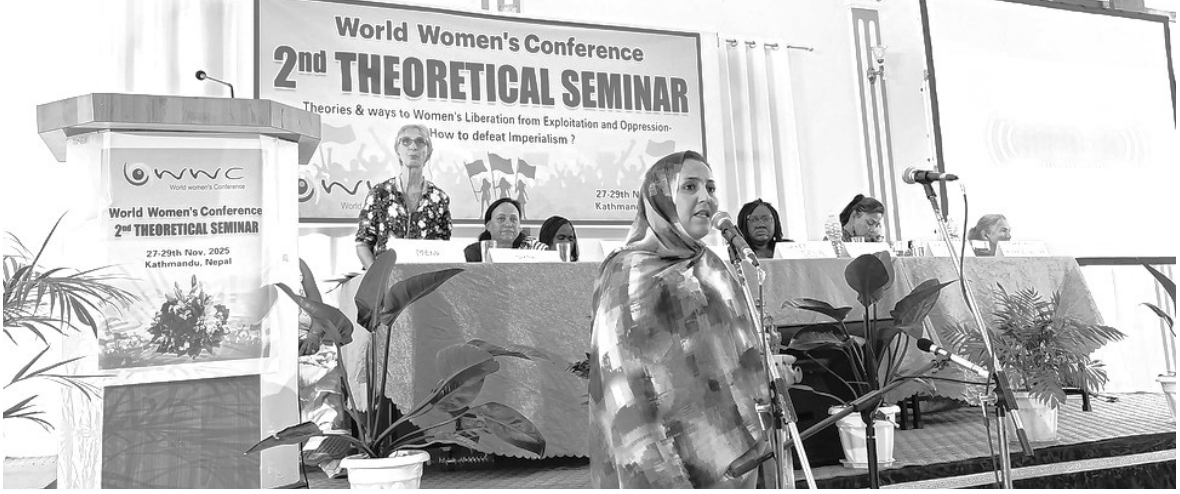
Seminerin ikinci günü konuşulmuş oldu. Akşamında yine kültür gecesi ile etkinlik devam etti. Kültür etkinliğinde Türkiyeli kadınlar olarak da ortak bir parça söyledik. Afrikalı tiyatro etkinliği yaptılar, Rusya'dan gelen arkadaş Sovyetler Birliği ile ilgili bilgi yarışması yaptı.

Şiirler okunup, müzikler çalındı, danslar edildi. Danslar ve halaylarla bitirildi kültür akşamı. Halayımız dünya kadınlarının da ilgisini çekti ve herhalde bu zamana kadar ki en enternasyonal halay oldu.

Teorik Seminerin son gününde, günün ilk yarısında Nepalli kadınların kendi mücadele tarihlerini anlattıkları bir bölüm oldu. Açıkçası bizler de Emekçi Kadınlar olarak Nepalli kadınların mücadele tarihini merak ediyorduk. 3. günün ilk yarısı bu şekilde bitirildi. İkinci yarısında da yine forumda çeşitli değerlendirmeler yapıldı. Seminerin sonuç bildirgesi oluşturuldu ve okundu.

Seminerin son günü aynı zamanda tahliyesi 3. defa ertelenen 31 yıldır tutsak bulunan Elif Yaş'ın mücadelesini ve yaşadığı süreçle birlikte Türkiye zindanlarında yaşanan infaz ertelemeler, infaz yakmalar meselesini dünya kadınlarının gündemine de taşıdık. Farklı farklı grupların isteği ile onlara Bakırköy Cezaevinde bulunan tahliye edilmesi gerekirken edilmeyen Elif Yaş ile ilgili röportaj verdik.

Son gün konuşmalar ve değerlendirmelerin ve sonuç metninin ardından tüm organizatörlere, kadın örgütlerine, çeviri ekibine ve üç gün boyunca salonda çalışan işçilere, yemeklerimizi yapanlara teşekkürlerle sonlandı. 3 gün boyunca salonda her türlü işi yapan bizim için çalışan herkes kürsüye çağrıldı. Seminer için bastırılan çantalar hediye edildi ve alkışlarla müzik eşliğinde seminer bitirildi. Yine sonunda farklı kültürlerin farklı danslarına bizler de eşlik etmeye çalıştık ve tüm coşkumuzla 4. Dünya Kadın Konferansında buluşmak üzere birbirimize veda ederek Nepal'den ayrıldık.

Dünya Kadın Konferansı II. Teorik Semineri Sonuç Bildirgesi

27—29 KASIM 2025 NEPAL/KATMANDU

Kadınların kurtuluşu için yollar ve stratejiler -Emperyalizmi nasıl yeneceğiz?!

II. Uluslararası Teorik Seminer, bu şiarla 27-29 Kasım 2025 tarihleri arasında Nepal'in Katmandu kentinde büyük bir başarıyla gerçekleştirildi.

2022 yılında Tunus'ta düzenlenen 3. Dünya Kadınlar Konferansı, emperyalizme karşı mücadelede ve kadınların gerçek kurtuluşu için kendi rolümüzü derinlemesine anlamının ve üstlenmenin artık ertelenemez olduğunu bir kez daha teyit etmişti. Dünyanın dört bir yanından kadınlar bu görevi 2. Teorik Seminer'de büyük bir kararlılık ve ciddiyetle ele aldı. Afrika, Güney Amerika, Orta Doğu, Asya ve Avrupa'dan

kadınlar, kadınların kurtuluş mücadelesindeki değerli deneyimlerini teorik olarak işledi, bunları hepimizle paylaştı ve sonuçlar çıkardı.

Teorik Seminer, Nepalli Hazırlık Komitesi tarafından büyük bir coşku ve özveriyle titizlikle hazırlandı. Aylar önce Nepal'de istikrarsız bir durum ortaya çıkmış, haklı gençlik protestoları gerici, emperyalist ve monarşist güçler tarafından istismar edilmişti. Hazırlık Komitesi'nin öngörülü çalışmaları sayesinde seminerin Nepal'de yapılp yapılamayacağına dair kuşaklar giderildi. Komite, aralarındaki mevcut farklılıklara rağmen işbirliklerini seminerin sorunsuz ilerlemesi ve başarısı üzerine yoğunlaştıran altı farklı kadın örgütünden oluşuyordu. Nepal'in 150 bölgesinden 200'ün

üzerinde katılımcıyı örgütlediler. Bu deneyim, bugün fazlasıyla ihtiyaç duyulan ittifak çalışmaları için bir model oldu.

Seminer, kadınlar arasında uluslararası düzeyde karşılıklı anlayışın derinleşmesine önemli bir katkı sundu.

II. Teorik Seminer zamanın ruhuna denk düştü. Dört kıtadan 28 ülkeden 325 kadın seminere katıldı. Katılımcılar; kadın, emek, gençlik, sendika, öğrenci, çevre ve barış hareketlerinden, siyasi partilerden ve partiler üstü öz örgütlenmelerden gelen taban temsilcileriydi. Seminere ABD, Avustralya, Afganistan, Rojava, Türkiye, Mısır, Brezilya'daki COP30 Çevre Konferansı'ndan bir çevre delegasyonu ile Nepalli ve Avrupalı siyasi partilerden selam mesajları ulaştı. Seminer, koordinatörler tarafından düzenlenen bir basın toplantısı ve Kadına Yönelik Şiddete Karşı Gün kapsamında yapılan uluslararası bir eylemle yerel düzeyde tanıtıldı. Teorik seminer son derece uygun koşullarda ve çok hoş bir atmosferde gerçekleştirildi. İki kültürel etkinlikle tamamlandı: tiyatro, dans ve şiirlerin yer aldığı "Gazze yaşayacak" dayanışma gecesi ve bir "Kültürler Festivali".

Teorik alışverişe, açıklığa ve eylem planları ile stratejiler geliştirmeye duyulan ihtiyaç çok büyüktü. Bazı kadınlar üç gün uçakla seyahat

"Kadınların kurtuluşu, toplumun köklü bir dönüşümünü gerektirir."

"Kapitalizm ve emperyalizmin, durdurulmadığı takdirde doğal kaynakları, çevreyi ve tüm insanlığı yok edecek bir kanser olduğu konusunda fikir birliği sağlandı."

etti, 48 saat tren yolculuğu yaptı ya da ülke içinde uzun mesafeleri yürüyerek kat etti. Avrupa'daki kadın örgütleri, uluslararası katılımcıların yol masrafları için bağışlar topladı. Filistin, Türkiye ve Suriye için uygulanan seyahat yasakları ve vize kısıtlamaları, Orta Doğu koordinatörlerimizin fiziki olarak katılmasını engelledi; ancak içerik çalışmalarına katılımlarını engelleyemedi. Seçilmiş temsilciler onların yerini aldı ve görevlerini üstlendi. Uluslararası gönüllü brigadistler, çeşitli görevler üstlenerek görüş alışverişimizi mümkün kıldı. Bunların başında çevirmenler geliyordu.

Üç tematik başlık altında on beş ana sunum önceden hazırlanmış ve gönderilmişti. Bu sunumlar derinlikli ve çok yönlü tartışmaların temelini oluşturdu. Pratik mücadelelerde başarılı olabilmek için teorik çalışmanın zorunlu olduğu vurgulandı. Nasıl meslek öğreniyorsak, teorik çalışmayı da öğrenmeliyiz. Genç

“Hiçbirimiz yalnız değiliz.”

katılımcılar, Genç Dünya Kadınları hareketinin yeniden canlandırılması gereğini dile getirdi.

Nepal’de geçen bu günler ilham vericiydi ve taban kadınlarının küresel kadın hareketinin büyüdüğünü ve yeni bir düzeye ulaştığını gösterdi. Birbirimize daha sıkı bağlandık; tartışmalı konuları bile saygılı ve eşitlikçi bir zeminde ele aldık. Dünya genelinde giderek ağırlaşan yaşam koşullarına ve onurlu bir yaşam mücadelesine dikkat çektik. Hiçbirimiz yalnız değiliz.

2011 yılından bu yana var olan partiler üstü taban kadın hareketinin ilkeleri savunulmalıdır. Ancak bu şekilde hareket tüm kadınlara açık olabilir; dinden devrime kadar. Yalnızca devrimci kadınlarla sınırlı tek taraflı bir yaklaşım bunun önünde engeldir. Kapitalizm ve emperyalizmin, durdurulmadığı takdirde doğal kaynakları, çevreyi ve tüm insanlığı yok edecek bir kanser olduğu konusunda fikir birliği sağlandı. Afrikalı yoldaşlarımız bunu barbarlık olarak adlandırdı. Sudan’da emperyalist sömürü ve kaynak yağmasına dayanan insani bir felaket yaşanmaktadır. Aynı zamanda Birleşmiş Milletler Batı Sahra’yı, Fas yönetimine bırakmayı planlamaktadır. Emperyalizm, Kongo ve Ukrayna’da maden kaynaklarının kontrolü için savaşlar yürütmektedir. Gazze’de ise dünya, soykırım ve yerleşimci sömürgecilik yoluyla emperyalizmin en vahşi yüzüne tanıklık etmektedir. Katılımcılar, ekolojik mücadelenin kadınların kurtuluş mücadelesin-

den ve anti-kapitalist mücadeleden ayrılamayacağını teyit etti. Himalaya bölgesinden kadınlar ve And Dağları’ndaki yerli halklar, küresel çevre felaketinin yaşam alanlarını giderek yok ettiğini dile getirdi. Sözde yeşil kapitalizm bir çözüm değil, reformist bir yeşil aklama aldatmacasıdır.

İdeolojik ve politik olarak faşist gelişmeler dünya çapında yükselmiştir. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin vahşiliği alarm verici biçimde artmaktadır. Kadınlar giderek ev içine hapsedilmektedir. Modern faşizm, faşizmin yeni bir biçimidir. Örneğin anneliği ve ev kadınlığını “doğal hak” olarak yücelten anlayışları yaymaktadır. Tradwife hareketi, kadın hareketinde geriye gidişi, son derece gerici bir kadın ve aile anlayışını, erkeğin tek geçim sağlayıcı olduğu bir modeli temsil etmektedir. Hareketimiz bilinç yükseltme çalışmalarına daha fazla önem vermelidir. Küçük burjuva faşist zihniyetle zihinlerimizi ele geçirmeye çalışmak-

“Dünyanın her yerindeki kadınlara ortak çağrımızdır: Baskı ve sömürünün olmadığı bir toplum için örgütlenelim ve ortak mücadelede birleşelim.”

tadır. Bir katılımcının deneyimden yaptığı uyarı dikkat çekiciydi: Değişimler zihinlerimize yerleşir. Faşizm, emek ve kadın hareketlerini ince ve dolaylı yollarla etkilemektedir.

Patriyarkanın ve kapitalizm/ emperyalizmin rolü dayanışma ve tartışma ruhu içinde ele alındı. Patriyarka bugün hâlâ en eski ve en temel baskı sistemi midir, yoksa patriyarkal yapıları ve düşünceleri kullanan asıl neden kapitalizm midir sorusu tartışıldı. Farklı değerlendirmelere rağmen, kadınlar olarak patriyarkaya, kapitalizme ve emperyalizme karşı birlikte mücadele etmemiz gerektiği konusunda ortaklaşıldı.

Bir eylem planına ihtiyacımız var.

İdeolojik ve politik eğitim çalışmalarını yoğunlaştırmak. Bilinç yükseltmek, sabırla ikna etmek ve eğitmek. Tüm çalışmalar kadın hareketindeki parçalanmışlığı aşma perspektifini güçlendirmelidir. Kadınlara, kız çocuklarına ve emekçi kadınlara sesleniyoruz: öz örgütlenmeler içinde politik ve ideolojik eğitimi kararlılıkla sürdürün. Gençlere, işçilere ve öğrencilere önemli bir güç olarak çağrı yapıyoruz. Uluslararası anti-faşist,

anti-kapitalist ve anti-emperyalist cephenin geliştirilmesi yönünde ilerlemek.

İhtiyacımız olanlar:

Kadın cinayetlerine, savaşlara, faşizme, insan ticaretine ve ekolojik yıkıma karşı uluslararası kampanyalar. Savaşlar, soykırım, kadın hakları ve ekoloji üzerine ortak kararlar. Koordineli, sınır aşan dayanışma eylemleri.

Bir kez daha vurguluyoruz:

Kadınların kurtuluşu, toplumun köklü bir dönüşümünü gerektirir. Kadınların kurtuluş mücadelesi uluslararası, örgütlü, politik, anti-kapitalist olmalı ve işçi sınıfıyla bağlantılı olmalıdır.

Dünyanın her yerindeki kadınlara ortak çağrımızdır: Baskı ve sömürünün olmadığı bir toplum için örgütlenelim ve ortak mücadelede birleşelim.

Zamanın meydan okumasını üstlenelim ve toplumsal değişim için bir güç olarak ilerleyelim.

*Dünya Kadınlar Konferansı
Taban Kadınlarının II. Teorik Semineri
Katılımcıları*

Katmandu, 29 Kasım 2025

Okmeydanı İşçileri Kazandı Şimdi Bu Ateşi Büyütme Zamanı

Özel Okmeydanı Hastanesi emekçileri, binanın depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle ücretsiz izne zorlandı.

Sağlık emekçileri; yatırılmayan maaşları, ödenmeyen mesaipleri ve kıdem tazminatları için hastanede 51 gün boyunca nöbet tuttu, eylemler yaptı. 10 Kasım 2025'ten 30.12.2025 tarihinde tüm haklarını alana kadar Şafak Grubuna ait özel hastanelerde (Özel Meva Hastanesi ve Özel Aile Hastanesi) eylemler düzenlediler. Meclis'e çıktılar, eylemde olan diğer işçileri selamladılar, sosyal medya çalışmaları yürüttüler. Yapılan eylem ve etkinliklerde kendilerini anlatarak gündemden düşmemeye çalıştılar.

Eylem süreci ve bu sürecin kazanımları ile ilgili Sema Arslantürk ile konuştuk.

1) Eylem süreci nasıl başladı?

Merhabalar, ben Sema Arslantürk. Özel Okmeydanı Hastanesi Direniş Temsilcisi ve Sözcüsüyüm.

Süreç, sorumlu gruplara yöneticiler tarafından atılan "Tüm personel birer kişi katta kalacak şekilde yemekhaneye geçebilir mi?" mesajı ile başladı.

Yemekhanede, Şafak Grubu yetkilisi ve mali müşaviri olduğunu söyleyen; daha önce de bizi Şafak Grubuna devrettikleri zaman gördüğümüz Ahmet Özgün tarafından, açıklama olarak kabul etmediğimiz bir konuşma gerçekleştirildi. Yetkisi olmayan teknik servise kuruma baktırıp video ve görsellere bakarak binanın depreme dayanıksız olduğuna kendilerinin karar verdiğini, çalışma faaliyetini durdurduklarını,

binanın boşaltılması gerektiğini; hastaların zorunlu taburcu edileceğini ve bizim de ücretsiz izne çıkarıldığımızı, eşyalarımızı toplayıp çıkmamız gerektiğini aktardı.

Aylardır içeride kalan maaşlar, sürecin nasıl ilerleyeceği, kıdem, ihbar vb. sorular sorulduğunda ise havada kalan bir süreç oluştu. Sorulara ve itirazlara, yemekhanenin önünde arkadaşlarımıza parmak sallayarak; tehditkâr, küçük düşürücü cevaplar verilerek devam edildi. Biz bu senaryolara, yakın zamanda kulaktan kulağa yayılan diğer hastanelerin süreçlerinden aşınaydık. Haksızlıklar, emeğimizin karşılığını alamamak ve güvencesizlik bizi bu noktaya getirdi.

Yaşadığımız süreç yalnızca bir işten çıkarma değildi; hukuksuzluğun, keyfiliğin ve emek düşmanlığının açık bir örneğiydi. Deprem baha-nesiyle yaratılan belirsizlik, ücretsiz izin dayatmaları ve zorla tahliye; bizlere reva görülen sistematik bir

“Yaşadığımız süreç yalnızca bir işten çıkarma değildi; hukuksuzluğun, keyfiliğin ve emek düşmanlığının açık bir örneğiydi.”

“Ve bir gün, içler acısı ama gerçek bir şey yaşandı: Kurşunlandık.”

hak gaspı idi. Artık sabretmenin değil, ses çıkarmanın zamanı olduğuna karar verdik ve harekete geçtik.

2) Eyleminiz toplam kaç gün sürdü, bu süre boyunca neler yaşadınız?

Direnişimiz tam 51 gün sürdü. Belki matematiksel olarak 51 gündü ama bizim için bir asır gibiydi. Bir yandan hayata devam etmek, bir yandan da süreci sürdürmek zorundaydık. Tehditler, soğuk, maddi sorunlar, aile baskısı, provokasyonlar, psikolojik baskılar, karalama kampanyaları, dedikodular, bürokrasi ve nüfuz kullanımı üzerinden gelen tehditler... Tam anlamıyla bir Şafak politikası ve tutumuyla karşı karşıyaydık.

Arada kayıplarımız oldu; hastalarımız vardı ve bunlar üzerinden bile bizi zorladılar. Ve bir gün, içler acısı ama gerçek bir şey yaşandı: Kurşunlandık. Bir işçi direnişinin kurşunlanabildiği bir yerde, emeğin ne kadar büyük bir tehdit olarak görüldüğünü bizzat deneyimledik.

Çoğu arkadaşımız, yaşamlarına devam etmek zorunda kaldıkları ve ertesi gün muhatap bulamayacaklarını düşündükleri için ayrılmak zorunda kaldı. Kimseyi bu konuda yargılamadık; aynı yaşamın içinde olmak bunu gerektiriyordu. Kalanlar için ise her gün ayrı bir sınavdı. Yorgunluk, soğuk, imkânsızlık ve be-

“Haklarımız bize asla altın tepside sunulmayacak; biz alacağız.”

lirsizlik duygularını birlikte ve yoğun biçimde yaşadık. Ama aynı zamanda büyük bir direnç ve inat da vardı.

3) Bu süreçte arkadaşlarınızla birlikte hareket etmek size ne hissettirdi? Dayanışma pratikte nasıl kuruldu?

Birlikte bir güç, bir ses, bir omuz olmuştuk. Birimizin morali bozulduğunda diğeri onun morali oldu. Çayı paylaştık, ekmeği böldük, gözyaşlarımızı sildik; günün sonunda birbirimize daha sıkı sarıldık. Biliyoruz ki düşersek tutarız; destekledikçe, sarıldıkça güçleniriz. Dayanışma lafta değil, pratikte kuruldu.

4) Bu kazanımı neye bağlıyorsunuz? Sizce belirleyici olan neydi?

En önemli şey kararlılık ve iradeydi. Korkarız sandılar ama haklı olmanın ve emeğin cesaretini hesaba katmadılar. Bizi görünmez kıldıklarında, sessizleştirmek istediklerinde “Biz buradayız, hak bizim, emek bizim” dememiz; daha gür, daha direngen olmamız belirleyici oldu. Kurşunlara rağmen geri adım atmamamız sürecin seyrini değiştirdi.

5) Yeni yıl vesilesiyle işçi sınıfına ve özellikle kadın emekçilere ne söylemek istersiniz?

Tüm işçi kardeşlerime şunu söylemek isterim: Haklarımız bize

asla altın tepside sunulmayacak; biz alacağız.

Özellikle kadın emekçilere sesleniyorum: Bizler hem işte hem hayatta her zaman iki kat mücadele ediyoruz. Küçümsenen, görünmeyen emeği sırtlayan, işi hiç bitmeyen kadınlardık biz. Ama gücümüz de her zaman iki kat; bunu unutmayın. Susmayın, korkmayın, geri çekilmeyin, yan yana durun. Değişim ve kazanım mümkün; biz bunun canlı kanıtıyız. Bir kadın olarak göğsümü gere gere söylemeliyim ki bu direnişin omurgası kadınlardı.

6) Bu eylem size mücadeleye dair ne öğretti?

Bu eylem bana sabrın, direncin ve örgütlü olmanın ne kadar hayati olduğunu öğretti. Mücadele kolay değil ama çok öğretici. Hak verilmez, alınır. İnsan kendini tanıyor, sınırlarını görüyor ve aslında ne kadar güçlü olduğunu fark ediyor. En önemlisi de haklı bir mücadelenin asla boşa gitmediğini öğretiyor.

7) Karşılaştığınız baskılar, zorluklar nelerdi ve bunları nasıl aştınız?

Psikolojik baskılar, yıldırma çabaları, yalnızlaştırma girişimleri; kişisel alanımıza ve eşyalarımıza el uzatılması (tahliye sırasında tel toka-

“Bu, kayda geçmiş bir işçi kazanımıdır ve başka direnişler için yol gösteren bir ışıktır.”

larımızın ve pedlerimizin bile envanter gibi götürülmesi) gibi pek çok şey yaşadık. “Boşuna uğraşıyorsunuz”, “Ne yapabilirsiniz, söylenenleri kabul edin”, “Kim hakkını tam alıyor ki zaten?”, “Bir akıllı siz misiniz?”, “Ne kadar devam ettireceksiniz, yorulmadınız mı?”, “Kadınsın/kızısın sen...” diyenler oldu. Ama biz bunlara aldırmamayı seçtik. Doğru bildiğimiz yoldan sapmadık. En büyük cevabı dimdik durarak verdik. Her baskı bizi daha da bileyledi.

8) *Kadın sağlık emekçisi olmak bu süreçte size özgü ne tür deneyimler yarattı?*

Kadın sağlık emekçisi olmak bu süreçte hem gurur verici hem de ağır bir sorumluluktur. Maalesef

kadınlar hâlâ olması gereken değeri görmüyor; bizi koruyan, güvence altına alan bir sistem yok. Biz her gün insanların hayatına dokunan kadınlardık; şimdi kendi hayatımıza ve emeğimize sahip çıkıyorduk. Hem kadın olmanın görünmez yükleriyle hem de işçi olmanın sorunlarıyla mücadele ettik. Bu direniş, kadınların ne kadar direngen, dönüştürücü ve fark yaratan bir güç olduğunu bir kez daha gösterdi. Bundan sonraki süreçte bu deneyimleri tek tek aktarmaya devam edeceğim.

9) *Bu kazanımın başka işçi direnişlerine nasıl bir umut veya yol gösterebileceğini düşünüyorsunuz?*

Bu kazanım, başka işçi direnişlerine şunu net biçimde gösteriyor: Yalnız değilsiniz ve kazanmak imkânsız değil. Küçük ya da “önemsiz” görülen direnişler bile büyük umutlar yaratabilir ve somut kazanımlara dönüşebilir. Eğer bir kişi bile “Onlar başardıysa biz de başarabiliriz” diyorsa, bu mücadele amacına ulaşmıştır.

Bizim direnişimiz bir son değil, bir başlangıçtır. Sağlık emekçilerine,

kadın işçilere, güvencesiz ve baskı altında çalıştırılan herkese çağrımızdır: Ses çıkardığınızda, yan yana durduğunuzda ve örgütlü olduğunuzda değişim mümkündür. Bunu bizzat yaşa-

dık.

Bu sürecin sonunda yalnızca bir mücadele hikâyesi değil; alacaklarımızın tanınması, hak gasplarına geri adım attırılması ve mücadelenin kamuoyunda görünür hâle gelmesi gibi somut kazanımlar bıraktık. Hiçbirimiz başımız öne eğilerek ayrılmadık. Kimseyi yarı yolda, arkada bırakmadık. Alnımız ak, başımız dik. Bu, kayda geçmiş bir işçi kazanımıdır ve başka direnişler için yol gösteren bir ışıktır. Yol zor olabilir ama ışığımız var; şimdi bu ateşi büyütme zamanı.

25 Kasım 2025 Haberleri

İstanbul

25 Kasım Kadın Platformu'nun çağrısıyla binlerce kadın, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde Taksim Tünel Meydanı'nda rengarenk dövizleri, sloganları, zılgıtları ve isyanlarıyla bir araya geldi. Kadınlar, saat 19.30'a yapılan çağrıya rağmen 18.00'den itibaren dövizleriyle alanda toplanmaya ve sloganlarını haykırmaya başladı. Sonra İstiklal Caddesi'nde yürüyüşe geçti. Kumbaracı Yokuşu'nun başına kadar yürüyen kadınlar, basın açıklamasını burada yaptı. Basın açıklamasının ardından kadınlar dağılırken polis 14 kadını gözaltına aldı.

İzmir

İzmir Kadın Platformu'nun çağrısıyla binlerce kadın 25 Kasım'da Alsancak Penguen Kitabevi önünde toplanarak Alsancak Türkan Saylan Kültür Merkezi önüne yürüdü. Emekçi Kadınlar'ın da dövizleriyle katıldığı eylem, Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde yapılan basın açıklamasının ardından çekilen halaylarla sona erdi.

25 Kasım 2025 Haberleri

Eskişehir

Emekçi kadınlar Anadolu Üniversitesi önünde buluşarak “Evde, İşte, Sokakta Kadın Cinayetlerine Karşı İsyan Dayız!” diyerek basın açıklaması gerçekleştirdi.

Antakya

Kadınlar, 25 Kasım'da şiddete karşı seslerini duyurmak için bir araya geldi. Akşam saat 17.30'da başlayan yürüyüş, Necmi Asfuroğlu Anadolu Lisesi önünde yapılan basın açıklamasıyla sona erdi. Depremin yaralarını sarmaya çalışan Antakyalı kadınlar, aynı zamanda artan şiddetle baş etmek ve dayanışmayı büyütmek için her 25 Kasım'da olduğu gibi bu sene de sokaklardaydı.

Elif Yaş'a Özgürlük!

2024 yılının Kasım ayında tutsaklıkta 30 yılı geride bırakmış ve şartlı tahliye tarihi dolmuştu. Bakırköy Kadın Kapalı Ceza infaz Kurumu Müdürlüğü İdare ve Gözlem Kurulu tahliye tarihinden bir hafta önce toplanarak çeşitli gerekçelerle Elif Yaş'ın infazını 6 ay ertelemişti. Daha sonra yine 6 ay ve yine 31 Ekim 2025'de de 3. kez infazı 6 ay süreyle yeniden ertelendi.

31 yıllık tutsak Elif Yaş hala tahliye edilmedi. Emekçi Kadınlar olarak bu durumu protesto eden çeşitli etkinlik ve açıklamalar yaptık. Türkiye zindanlarına yaşanan sorunları Elif şahsında Nepal'de gerçekleştirilen teorik seminerde dünya kadınlarının gündemine taşıdık. Munzur Çevre Derneğinde etkinlik düzenledik ve kart gönderdik. İhd'de Elif Yaş'a Özgürlük açıklamasına katıldık.

3. EMEKÇİ KADINLAR KURULTAYI

“yoksulluk ve mücadele yöntemleri”

20-21 Şubat 2026 |

12.00 |

İSTANBUL |

EMEKÇİ KADINLAR

Instagram: @emekcikadinlareka

X: @emekci_eka

>Gelin, sınıf mücadelesinin en ön saflarında, kadın dayanışmasının gücüyle haykıralım: Geleceğimizi ve yaşamlarımızı bu sömürü düzenine teslim etmeyeceğiz!

Tüm kadınları, yoksulluğa karşı mücadele yöntemlerimizi belirlemek için 21-22 Şubat'ta İstanbul'da gerçekleşecek olan 3. Emekçi Kadınlar Kurultayı'na davet ediyoruz.

Özgürlüğümüz Ellerimizde, Çözüm Örgütlü Mücadelemizde!

